



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### Caroli Scribani[i] Amor Divinvs

Scribanius, Carolus

Mogvntiæ, 1616

Pars Secvnda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46242)



AMORIS

DIVINI

PARS SECUNDA

PASSIONEM CHRISTI  
*continens.*

CAPVT I.

*Amoris lachrymæ.*

**Q**UID habenas stringis animæ? amoris laxa vincula. Liber hic campus est, currite lachrimæ. Quod si quæ inimica manus impedimenta iniecerit, quid veremini? vno audaci saltu transilite montes, vno potenti fluxu hostiles perfringite aggeres. Disrumpite obiectas moles, discindite catarractas; validas etsi rupes, diuerrite

uerrite tamquam scopis, aut excuti-  
 te tamquam pilas. Nam quæ iam re-  
 pugnacula amoris sistant flumina?  
 quæ ferro chalybeque Ætnæis suda-  
 ta fratribus ostia? quæ ué Vulcania  
 fusa manu propugnacula? paleæ sunt  
 Aquilone raptæ. Quid? quòd iniectu  
 roris huius mollescat omne ferrum  
 quibuscumque fornacibus incudi-  
 busque lentatum? & vis amantis ani-  
 mæ! tam molli fluxui cedere quid-  
 quid hic potens validumque est? tam  
 labili, inferorum perfringi portas?  
 tam modico, ignes extinguere æternos?  
 tam raro stillicidio, flammam deleri  
 non morituras? tam imbelli manu,  
 armatas inferorum acies, tamquam  
 maturam falci horreoque messem de-  
 meti? tam fragili tepidoque, quidquid  
 ubique est roboris, tamquam Baby-  
 loniis fornacibus fœnum, momen-  
 to decoqui, & in cineres solui va-  
 gumque puluerem? Quid non aman-  
 tis possunt lachrymæ? post emedul-  
 lata

lata

lata inferni robora, etiam cælis imperare, adeoque cælorum Domino? ipsumque Amorem suum non iam nubibus sideribusve excire, sed magni Patris dextera, quanta res est? vis quanta lacrymarum? summa te peccatarum exspectat sceleribus debita, ignesque te manent inferorum criminibus irrogandi? accedant lacrymæ, cælo reponent eterna gloria donandum; & à peccatarum sæuissimis ad gaudiorum maxima felici demutatione prouehent.

Quid ergo vos tenent lacrymæ animæ delictum animæ meæ? exilite fontes cælo reponendi; currite torrentes cælo refigendi. Pergite flumina paradisiacis meliora. Et tu oculorum mare magnum fluctus deaome cælo illabendos. Quin & cælo reuelite quidquid ibi magnum. Diuos diuasque omnes? parum est. Beatorum spirituum mentes? & hoc parum est. Ipsum volo magni Parentis amorem

rem magnum. ô omni mihi nectare  
 & ambrosia, omni melle saccharc q;  
 suaviores currite lacrymæ. Vos vo-  
 lo, vos veneror Amoris mei magni  
 duces, socias que. Quid mihi pocula  
 regias q; ingeritis mēsas? aut quid qd  
 docta manus in gulæ proritam etiam  
 vlla commenta ætate est? fella hæc  
 sunt & colocynthide amariora. De-  
 litæ meq; pocula mea, mustum meū,  
 lacrymæ sunt, & illæ solæ. Fortunati  
 fontes, torrentes, lacus, flumina, o-  
 culis q; nata maria, quibus innatat a-  
 mor meus! felicia balnea quibus de-  
 sudat & inæstuat amor meus! quibus  
 non iam pedes manus que, sed totus  
 immergitur amor me! quid partum  
 celatis oculi? fundite matres felicem  
 sobolem cælo maricandam. Quo-  
 usque vtero graves? sæcunda la-  
 xate genetrices sinum felicem. Cæ-  
 lo nascituram, connubio que ibi  
 iungendam stabili speratam fun-  
 dite prolem. Fundite lachrymas  
 oculi.

oculi mei beatæ matres. Et quas fuderunt matres bibant ora lacrymas. Nam quid inlustrius diuite lacrymarum fluxu haustuq; dum quantum fluunt tantum hauriuntur, munificentissima utrimq; largitione?

Ite meæ lacrymæ foeneraria rehibitione dandæ & bibendæ. Felicia pocula tantis fontibus fluminibusque porrecta, quibus satiatur amor meus! beata torcularia musto plena, quibus temulentescat amor meus! beatæ cellæ promæ, quibus inebrietur amor meus! ô quando, non iam oculi, sed venæ omnes lacrymarum deuoment torrentes, flumina, maria amorem testantia! quando & capitis crines singuli denascentur in perennes lacrymarum fontes reconditi amoris indices! quando fiet hoc corpus, a deoq; & anima tota, lacrymarum nobile flumen, quo se proluat amor meus; ut nihil iam supersit mei nisi lacryma vna Oceano metienda; cui

cui vsq; & vsq; innatet amor meus,  
inter amicos fluxus, amica iactati-  
one, ebria circumductione! ô quan-  
do totus in lacrymas solutus, in ami-  
cum amori vaporem beatis Solari-  
bus illius trahar radiis, ad cælorum  
euctus aquas, quibus immistus a-  
mor meus, non iam socias connubi-  
alesq; iungat dexteras, sed toto per-  
mistus spiritu, æterna iungatur ne-  
cessitudine, nullo æuo disiungenda;  
vt non iam duo sint, lachrymæ & a-  
mor, sed felici humana diuinaq; co-  
alitione, vnum sint lacrymæ & amor!  
ô fiat! currite lacrymæ non iam meæ:  
tuæ sunt amor meus: vendicatio,  
emptio, donatio, possessio iure  
tuæ. Æterna tibi voluntate mea pi-  
gnoratione deuinctæ. Nihil in his a-  
gnosco meum. Quidquid hic im-  
brium pluit, diuite nube tua fundi-  
tur: quæcumque hic stillant guttæ, à  
perenni stillicidio tuo cadunt: quid-  
quid oculi sudant, ab astu tuo fluit:  
quæ-

quæcumque hic labantur flumina, à fonte tuo manant. Fortunata ò niniùm g'næ votiuis imbribus rigatæ, purpuratæ. Felicia labra cælesti rore fœcundata.

Pergite ò lacrymæ genas torrentibus sulcare, calore purpurare; sterilescentiaque fœcundare labra diuino hoc rore madidata. Pergite hanc animam beare, indissolubiliq; nexu amoris vestro æternùm iungere. Pergite nectareo hoc succo amorem pascere. Pergite amica miscere pocula amoris propinanda; quibus amoris sui mei que sitim, felici potatione æternùm expleat amor meus. Currite gaudiales lachrymæ. Transilite vada iubilo saltu. Secate g'aciales oculorum nubes ad tubas & tympana exciti dilecti vestri. Iucundo illum amico q; perpluite oculorum imbre, stillantibus cincinnis illius deciduis amoris guttis. Fluite oculorum meorum vbera hilariore rore distenta, vt

pasca-



pascatur dilectus vester ab vberibus  
 latitiæ vestræ. Quamdiu auaræ ma-  
 tres tenetis partum? difficiles transi-  
 erunt pœnitentiæ menses; quid mo-  
 ramini? laxate vterum felici gaudiali  
 partu. Decurrant exultabunda flu-  
 mina, seipsis iam maiora. saliant fon-  
 tes cælo æquandi. Nam quid me te-  
 neat, aut quo frigore cōcretus sistar?  
 medius dilecti fornacibus cinctus?  
 amo te ignis meus. Procul frigora, &  
 quidquid glaciem suam grandinē-  
 que p̄fert. Melioribus dilecti flam-  
 mis soluta frigora musicos fundunt  
 concentus cælo præcinendos. Iam fr-  
 organa videmus aquea artifice ma-  
 nu in aurium voluptatem adorna-  
 ta, quis illa neget dilecti mei dexte-  
 ra oculorum torrentibus concinna-  
 ta, dum inter amica lætabunda su-  
 spira, gratosq; amoris singultus, in-  
 ter strepunt amoris voces, omni mu-  
 sica modulationes? perge mea musi-  
 ca, oculorum, oris, cordisque mo-  
 dulis

dulis

dulis dilecto psallere, languentis animæ, iubilum; vt inter media casti amoris suspiria procumbas in amati sinu, æterna illius coniunctione satiandus. In qua millia annorum momentum sunt, beatæ illius fruitionis gaudio temporata.

Pergite gaudiales lachrymæ dilecto saturandæ. Neque vos oculi mei tantum, sed & venæ singulæ exultandæ ad dilecti vocem, purpurea fundite flumina, repagulis omnibus ingenti gaudii magnitudine tamquam ariete reuulsis. Nam quid te tenet sanguis meus in hoc venarum carcere? maior te virtus euocat. Dirumpe vincula, felicior amati sinu quam auito domicilio. Quin & miscete vos fortunati oculorum venarumq; fontes amato sacrandi. Nam quæ maior felicitas quam decurrere per illius pascua cælo fœcundata? quæ maior, quam dilecti mei lacrymis sanguineq; misceri, vniq; a-

mico

mico flumini vtrūq; innatare? Spar-  
 sit ille prior prodigo fusu, priorque  
 horum balnea struxit, sudore, la-  
 chrymis, sanguine. Prior totis disse-  
 ctis venis prætorium cōpleuit; prior  
 nobilissimis quinque fontibus ter-  
 ram rigavit, inferos cælumq; reclu-  
 sit. Inimare ducem miles, dominum  
 seruus, iudicem reus, patrem filius,  
 sponsum sponsa, Deum deniq; cre-  
 atura.

Sed doloris hæc sunt, & vltima  
 mœroris incentiua, quæ exulare so-  
 lent ab amoris domo. Gaudia nunc  
 volo, & gaudiales fontes, siue illos  
 lachryma, siue fuderit sanguis. Quã-  
 quam etiam ab illis, siue hortulanis  
 & prætorianis, siue crucis fontibus  
 extrema nata sint gaudia. & fors nul-  
 quam maiora quàm ab illis. Quæ tri-  
 stitia licet in se sint, & mœroris ple-  
 na, voluptatis tamen habent pluri-  
 mum, siue causam spectem, amorem  
 siue finem, salutem meam; & non  
 mori-

190 CAROLI SCRIBANI

moritura vitæ non moritura pre-  
 mia. Quæ proinde merorem aliis,  
 gaudium mihi vulnera sanguis que  
 dabit, nullo sine ponendum. Ne-  
 que interim diffitebor triste aliquid  
 in hoc gaudio esse. Sed magnitudo  
 boni, sperati que fructus, per facile om-  
 nem amaritudinem peruincunt;  
 & solida ex his gaudia veraque nas-  
 cuntur. Nam illa quæ extremam cu-  
 tem tangunt, volatica sunt. Accur-  
 rant aduersa, & senties. A bitrabanis  
 te illa toto corpore tenere, penna te-  
 nebas. Fugient ad omnem ventum,  
 nomen que mali. Et vacua manu so-  
 la relicta pluma, elabentur. Et non  
 omne gaudium quod ætatem ferat,  
 aliquid habet virilis animi, ac quasi  
 seuerioris voluptatis dita in asperita-  
 dine sacci, in horrore cineris, in oris  
 de ieiunio varietate, minus licet vi-  
 deatur gaudiorum, quam in cocci-  
 no & Tyrio, in balneis lætioribus, in  
 enormi altitium sagina; maius te-  
 meo

men  
 repe  
 Co  
 mam  
 pus se  
 cessu  
 dum  
 melio  
 homo  
 ter al  
 inter  
 tis sy  
 rentib  
 funde  
 studi  
 mas;  
 quan  
 ge b  
 culi:  
 plus h  
 quam  
 li. Ita  
 gaudi  
 gari,  
 meo

men magi q̄; perennaturum in illis reperies.

Contemne hæc anima quæ extremam cutem titillant, nec vltra corpus se protendunt. Intus habitet, necessum est gaudium, si verum, si solidum sit. Hominem suum occupet, meliorem nimirum partem sui, qua homo est. Nascitur hoc plurimū inter alta suspiria imo pectore ducta, inter lacrymas, nō stillicidio, sed totis syphonibus fluentes, totisq̄; torrentibus proruentes: vt dum oculi fundunt, ora q̄; bibunt, grataq̄; vicissitudine, donant accipiuntq̄; lacrymas; nō modò tantum gaudiorum, quantum lacrymarum, sed plus longè bibat animus, quàm fundant oculi: quin & centupla scæneratione plus hauriat mens gaudiorum intus, quàm fluminis foris effundant oculi. Ita crescentibus lacrymis crescunt gaudia, arbitraris terram imbri rigari, plusque reddere quàm accepit.

perit. Aquam accepit nube sua de-  
 plutam, frumēta reddit; & quidquid  
 diuite partu suo mortalib<sup>9</sup> largitur.  
 Ita pro imbribus, omnium g<sup>nerum</sup>  
 copiam locuplete profundit beni-  
 gnitate. è tam sterili elemento, tanta  
 seges. Paria cogita. Quid aridius la-  
 chryma? & hac vna sterilis antè ani-  
 mus, & infano terrenorum æstu e-  
 marcidus, omnique meliore robo-  
 re emedallatus, in centuplas fœ-  
 cundatur redditiones. Comede-  
 rant alieni robur eius; & eliqua-  
 uerat hostis, quidquid refederat hu-  
 moris vitæ melioris; exfluxeratq; in-  
 nato sibi odio omnem spiritalis san-  
 guinis reliquationem; vt proprie-  
 iam rupibus quàm terræ, omne re-  
 spueret aut non admitteret semen  
 cælo immissum; vt frustra iam esset  
 semen. Accedant lachrymæ, & il-  
 la paulo antè rupes molescit in ter-  
 ram fœcunditate sua inuidiam fr-  
 æturam. Prodigio hæc similia. Quid

mollius

mollius tenuiusq; lachryma? in ipso  
 lapsu arefcit, cadit, & lachryma iam  
 nulla. Et tamen hac vna, sterilis ani-  
 mus, & ariditate sua tamquam Gel-  
 boë montes, maledictionis fulgere  
 exelus, exurgit in fructus cælo infe-  
 rendos, & amœnitate sua ac fœcun-  
 ditate cælorum agmina prouocatu-  
 rus in admirationem. Iacet graui so-  
 pore suo elisa mēs, & tamquam mo-  
 laribus integrisq; insepulta rupibus?  
 accedant lachrymæ. Et saxa iam nul-  
 la, quæ mole sua tenebant astrictam.  
 Ingenti nocte Ægypti; que densiore  
 tenetur animus? admoue lacrymas.  
 & omnis illa nox tamquam sole me-  
 dio detenebrata in splendidum ver-  
 titur diem. Inhæret permista mens  
 fordibus, nauseam cælitibus paratu-  
 ra cadant lachrymæ, & super niuem  
 calbatur. Iudicio proximus, & nū-  
 quam mortuaris flammis stat reus a-  
 nimus iam iam in æternum præcipi-  
 tium deturbandus? fluant lachrymæ,  
 I & ignis

& ignis iam nullus. Quid? quod pro  
 his nascantur gaudia, quibus tam-  
 quam Oceano innauigat animus, ita  
 non guttatim lacrymarum more, sed  
 totis cælo gaudia depluuntur ostis,  
 vt satiata mens in clamet: satis est Do-  
 mine, satis est. Nec tantis pectorum  
 angustiis admittere tantum possit  
 imbrium, excussura disruptis repa-  
 gulis animum ipsum, ni diuina ma-  
 nus nubem suam contineat, & re-  
 stringat porrectam in dona dexte-  
 ram. Quid non possunt lacrymarum  
 numquam non fluite fortunate gau-  
 diorum genitricis: maximè cum mentis  
 illis excita contemplari incipit cæle-  
 stia, & inebriari diuinis, quarum ma-  
 gnitudine rapta, ardoribus que in-  
 surgentibus, tamquam solaribus ra-  
 diis, & exprimuntur lacrymæ, & ad  
 sublimia tolluntur cælo inferenda.  
 Concedat has mihi dilectus meus  
 quibus æternum illi iungar optato  
 lacrymarum gaudiorum que vicissitudi-



stitudine; vt nulla iam mihi voluptas,  
extra lachrymas cælo natas, cælo re-  
ponendas.

CAPVT. II.

*Christo in horto sanguinem &  
aquam sudanti.*

**O**LIM canebat Sponsa; Dilectus <sup>Cant. 6.</sup>  
meus descendit in hortum suum ad  
areolam aromatatum, vt pascatur in hortis,  
& lilia colligat. Ego dilecto meo, & dile-  
ctus meus mihi, qui pacitur inter lilia. Et  
antè illam Sponsus, <sup>Cant. 5.</sup> Veni in hortum  
meum soror mea Sponsa, messui myrrham  
meam cum aromatibus meis: comedi fa-  
uum cum melle meo, bibi vinum meum  
cum lacte meo: comedite amici & bibite,  
& inebriamini carissimi. Mutata nunc  
rerum facies. Nullæ aromatatum a-  
reolæ, nullus qui colligat lilia. Nisi  
fortè pro areola aream speremus  
aromatatum, cum diffliuerent tam-  
I 2 quam

*Handwritten notes in the right margin:*  
Cant. 6.  
Cant. 5.

quam torrentes, lateq; rigarent hortum myrrhei sudores. Cùm steriles natarent campi purpureis fluminibus dilecti mei. Cùm nusquam lilia, mellanusquam, quæ legeret dilectus meus; vinea procul, & quidquid vinum sapit. Quamquã quæ vniquam fuit area odoratiore imbre perpluta, cùm nataret in lacrymarum suarum balneis dilectus meus, cùm sudoribus cingeretur tamquã stagno, cùm sanguine nauigaret, tamquam flumine? qui horti rore fœcundiore irrorati, imbre fertiliore rigati, flumine vberiore perfusi? quæ lilia siue lacrymarum candida, siue sudotis lutea, siue sanguinis purpurea, vilo vniquam tempore collecta fragrantiora.

*Cant.* Vt verè hic liceat dicere, *Dilectus meus*  
*6.* *mibi, qui pascitur inter lilia: siue lacrymarum in castitatis testationem candida; siue sudorum in mortificationis signationem lutea; siue sanguinis in charitatis symbolum purpurea. Quam bene*

bene pasci batur, cum & lachrymas  
 suas, sudorem suū, sanguinem suum  
 ipse biberet? poterat nobilioribus  
 pasci? melioribus potari? poterat pre-  
 stantioribus irrigari? fecundioribus  
 circumstagnari? vt verè dixerim, hor- *Cant.*  
*tus conclusus*, dilectus meus mihi, hor- *4.*  
*tus conclusus*, firmissimus lacrymarū,  
 sudorum, sanguinis fluminibus cin-  
 ctus: *fons signatus dilectus meus*; ocu-  
 lis, potis, venis scaturiens, *Emissiones*  
*tua paradisi malorum punicorum cum*  
*pomorum fructibus, cypri, cum nardo, nar-*  
*du & crocus, fistula & cinnamomū cum*  
*vniversis lignis Libani: myrrha & aloë*  
*cum omnibus primis vnguentis. Fons hor-*  
*torum, puteus aquarum viuentium. Quæ*  
 vnquam emissiones nobiliore fue-  
 runt purpura signatæ, quæ theatra  
 odoratiore nardo, croco; cinnamo-  
 mo, myrrha & aloë maduerunt? quæ  
 aromata fuderunt odorum diuites  
 Arabes, quæ Indi, Oriens que totus,  
 pigmentis dilecti mei suauiora? non

fontes hic, non putei aquarum viuentium, quibus & viridantia virginum prata, & Confessorum pinguis pascua, & Martyrum purpuratæ vineæ, æterno vernēt autumnenturq; incremento? non fontes, aquarumque viuentium putei, quibus æternum & virgines floreat & fructescant Confessores, & roborentur

*Cant.* Martyres? vt iure in clamem, *Surge Aquilo & veni Auster, perfla hortum meum, & fluant aromata illius.* Vt odore perfletur hæc amans anima; odoribus recreetur quæ amore languet; roborenturq; prostratæ & emedullatæ amoribus vires.

Perfla hortum animæ meæ tribulis adhuc & sentibus plenum; vt quidquid noxium tollas, quidquid inamœnum denubas; quidquid lapidosum deruderis; quidquid sterile fecundes. Non tu me prior amor meus inuitasti ad myrrham, ad aromata, ad fauam, ad mella, ad lac & vi-

num?

num? verè fasciculus myrthæ in horto hoc factus es mihi; mœroribus plena fluxerunt aromata tua permixta melle, lacte, vino. Quid reliquum nisi vt comedam & bibam inuitatu tuo; & inebrier ab vbertate vineæ, & torcularis tui? quid vsque & vsque ludis animæ? propius res tentanda est. Erigere, & vide prostratum, amorisq; claua, herculea longè validiore, illisum terræ dilectum tuum. Inuere lachrymis, sudoribus, sanguine innatantem: vt non satis sit immauisse corpore, nisi & vestes & terranaret. Si hoc non est amare, quid est amare? tacerem si liqueceret lacrymis, si sudoribus languesceret; sed cum videam desiderio salutis, amorisque mei, sanguine diffluere non meritò in commiserantium & admirantium prorumpam voces,

*Sanguineus sudor cur totos imbricat ar-*  
*dus?*

I 4 Anne

200 CAROLI SCRIBANI

Anne mihi ut sudor sanguinolentus  
eat?

Aut quid vis faciam post sanguineos tor-  
rentes?

Vt discam vitæ prodigus esse mea?

Tu lachrymis toto complutus sanguine sta-  
bis,

Sanguineo immeritas imbre rigante  
genas?

Et mihi stent lachrymæ, nec fundent flu-  
mina terris?

Aut oculus lachrymas combibet ipse  
suas?

Quin magis iste oculus fiat de flumine flu-  
men,

Imprecor, eque meis nunc lachrymis la-  
chryma.

Currite sanguinea & lachrymarum flu-  
mina, mœsta ut

Sanguineque & lachrymas pocula mista  
bibam.

Vtque ego tam dura si sim ceruice, cruorem  
Quæ neget. hac mihi pro sanguine det  
lachrymas.

Quid-

Quidnam hec ad tantam faciant scelus  
extinguendum?

Flumina quid possint? res leuis est la-  
chryma.

Itroculi, densos lachrymarum fundite a-  
ceruos,

Luctibus his nostris conuenit iste dolor.

Et pro fluminibus gelidas dffundite ru-  
pes.

Saxa volent oculis, saxeus hic dolor  
est;

Et chalybem fundant, quis si quid durior  
illo est.

Paruum est è duro robore secta dare.

Funde anima ingenti Steropum fabricata  
camino,

In tam præduro vulnere nil satis est.

Verùm quid saxeas imprecor chaly-  
beasque lachrymas, aut terreor pur-  
pureis hisce dilecti mei fontibus, flu-  
minibusque, quasi in terrorem flu-  
xerint? fluxerunt in medelam, in a-  
morem. Sanè amor protrusit, nec ab  
alio quàm ab amico amore manat.

hæc purpura lacrymis tincta: vt me-  
riò in clarem:

*Felix ô nim: ùm lacrymarum & sanguinis  
aquor.*

*Felix permistum sanguineq; & lacry-  
mis.*

*Felix ô mihi sanguine pragrauidum tor-  
cular;*

*Innocuo sudans sanguine, Christe, tuo.  
Felix illa raris lacrymarum qua innatas  
yndis,*

*Sanguineo felix equore mersa tuo.*

*Felix illa dies qua sanguinis aquora sun-  
det,*

*Felix qua in lacrymas se dabit aquo-  
reas.*

*Felix qua Christi de sanguine balnea stru-  
xit;*

*Quaq; meis lacrymis aquora narra vi-  
det.*

*Balnea desudent, æternent aquora cur-  
su:*

*Et modo sint aquor, balnea qua flu-  
rant.*

Aequor



Aequior vt aternum sudantia balnea iun-  
gat.

Balneaq; aternent aquora iuncta sibi.

Elix o nimiam qui balnea & aquora mi-  
sces.

Qui vita mortem, sanguine qui lacry-  
mas.

Nos lacrymis, Christus delicta cruore pia-  
bit?

O liceat scelus hoc sanguine depluere!

O liceat miscere tuo mihi sanguine vi-  
tam!

O liceat lacrymas iungere Christi tuis!

Ite mea lacryma, quando miscbimur am-  
bo?

Sanguine quando tuo, sanguine quan-  
do meo?

Quando o amor meus? verum v-  
bi sunt amoris mei lachrymae? & vos  
quid cessatis oculi: obfirmatis o ni-  
miam! venis, nouercales reserare si-  
nus; e quibus densis suspiriis densio-  
res incumbant lachrymae? vbi tam-  
quam vomere proscissae, sulcatae genae

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a library or ownership stamp, partially obscured by the book's binding.

fletibus? vbi imber è vitrea hac nube protrusus? dura glacies! si nõ solueris ad has flammæ, ad hos radios, ad cuius ignes Solemque mitesces? vbi salebrosi torrentes pectoris tusionibus excussi? aut obduruisti ad hæc exempla Caucaſo durior? etiam leænæ, tigridi, crocodilo, suæ fluunt lachrymæ: quis exsiccauit tuas? vbi profuturis mœroribus sudores excussi? vbi amore colati? vbi dolorum impetu salientes? vbi suauis amoris impulsu profluentes? vt non occultantur, sed & singula peccantia membra mœrorem amoremque testentur. Sanguinem quis speret? si non excutit amor lachrymas, elicitque sudores; quis spondeat sanguinem? facile nubes pluunt, & glaciem solvere non magnum. Quid aliud oculi? ostia fluminum laxare, fontiumque siphones, nec arduum nec nouum. Venis non dicam exsudare, aut depluere, sed deuomere sanguinem, magnum,

magnum, & nullis retrò seculis au-  
ditum. Possè amorem quod faciat  
nouacula, quis credat? chalybe hic  
opus est, non ferro. Et fortior amor  
est, qui nò vnã soluit in medelam,  
sed totas deuomit venas. ô si liceat!  
concede qui solus potes amor. Men-  
tor, si non discissa nube pluant la-  
chrymæ; si non omnibus ostiis fluat  
sudor; si non deructèt venæ sangui-  
nem; si non adedò innatem lacrymis,  
sudore, sanguine; si non purpurea  
hac totus lauer vnda; si non erumpat  
quidquid clausum venis; si non dis-  
cussis diffractisque obicibus, exiliat  
indignabundum ad carceres suos  
cor ipsum, iungendum dilecto suo,  
amori meo.

Quid mihi cum hac vita? viuam  
tibi amor meus. Iungar tibi. Nolo la-  
chrymas, sudorem, sanguinem que,  
nisi tibi. Tibi oculorum saliant fon-  
tes; tibi fluant sudorum riui, tibi san-  
guinum referentur ostia, vt non tan-  
tum

tum

tum tua, sed & purpura nates meas;  
 nec vno satiatus tepescas balneo tuo  
 sed laueris meo. Quam benè iun-  
 ctus amor meus est humanæ carni;  
 tam benè lachrimæ, sudores, san-  
 guis moerentis, pœnitentis, aman-  
 tis animæ huius lachrymis, sudo-  
 ribus, sanguini iungentur dilecti  
 mei. Beatæ vestes sanguine amoris  
 mei madidæ! quis me mutabit in il-  
 las, vt cælesti hac tingar purpura? be-  
 ata terra dilecti mei sanguine rigata!  
 quis me felici transmutatione con-  
 uertet in illam, vt bibam bibula iam  
 terra, & satier, & inebrier purpureis  
 dilecti mei fontibus? ð liceat! q̄ for-  
 tunata cubatione substernar dilecto  
 meo? quàm auidè excipiã quidquid  
 hic pluitur, funditur, erogatur? nihil  
 opus terra aut vestibus: vtriusque vi-  
 ces obibit hoc pectus; haurietq̄; da-  
 bitq̄; lacrymas, sudorem, sanguinè,  
 amoris fontibus fluentem. Non ex-  
 horrescitis cælum, terra, maria; aut  
 statis

statis  
 usque  
 sui la  
 Vidist  
 retrax  
 nus hi  
 lachry  
 quam  
 teneb  
 cō?

Ve  
 non  
 cui al  
 guis,  
 chaly  
 imm  
 nam  
 mibi  
 bus  
 Non  
 mer  
 qua  
 sang  
 nis

Etis sedib<sup>9</sup> vestris? & tu tellus quo-  
 usque non subduxisti te conditoris  
 tui lachrymis, sudoribus, sanguini?  
 Vidisti hæc Sol, nec erubescens  
 retraxisti radios pudore suffusos? p-  
 nus hic sternitur, qui te creavit De<sup>9</sup>.  
 lachrymis, sudore, sanguine tam-  
 quam flumine lotus; nec condeis  
 tenebris, aut non renascituræ no-  
 di?

Verùm quid queror de vobis? cur  
 non magis accuso meipsum? nam  
 cui alteri quàm mihi fluxit hic san-  
 guis, sudores, lacrymæ? & durior ego  
 chalybe, rupibusque durior stabo  
 immotus? agnosco crimen. Nec pœ-  
 nam deprecor. Sit hæc tamen pœna  
 mihi, vt disruptis mœrore visceri-  
 bus totus profundar amori meo.  
 Non quero cælum, non gaudia, nec  
 mereor. Dolorem precor; vt scissis  
 quaqua venis, mixtoque sudoribus  
 sanguine, lacrymisq; offensi numi-  
 nis mœrorem tester, cùm amorem

non

non possim. ò si hunc possem! sin mi-  
 nis, optati tamen & tot votis desi-  
 derati, supplici prece, amoris deprom-  
 mam vota. Ibunt hæc vicaria amoris  
 mei. Quis scit, an non ad hæc liba-  
 mina misericordia motus amor me-  
 us accurrat, & cadat super collum  
 meum; osculeturque me osculo oris  
 sui; induatque me annulo & stola pri-  
 ma, occidatque vitulum saginatum,  
 vt epulemur in symphonia & choro;  
 viamque non mercenarius, sed fi-  
 lius, in domo patris mei: & qui vixit  
 filiquis antè pastus, admoueat men-  
 sis amoris mei; in quibus bibam vi-  
 num inebrians; amoris vinea natum,  
 torcularibus desudatum; æternitatis  
 fortunatissimis cellis depromptum;  
 amorisque ad eò manibus tempera-  
 tum, propinatum: cum ipse transiēs  
 ministrabit decumbentibus, propi-  
 nabitque pocula ex vino condito, & mille-  
 stum malorum granatorum suorum, ca-  
 ritatis purpura hilarescentia, nobili  
 ceule-

*Cant.*  
 2.

ceulemate coronata, *Cant.*  
*& bibite, & inebriamini carissimi? For-* 5.  
 tanata ebrietas, qua, cùm descendisset in hortum suum, captus dilectus meus, munificentissima dextera sua referatis cellis promis, lacrymarum, sudorum, sanguinumq; profudit vina. *Inebriamini carissimi.* Nam & ille vino suo, procumbit ebrius.

O si in hac prodiga ebrietate sua, inclamet animæ meæ, *propere amica Cant.*  
*mea, colūba mea, formosa mea, vino meo* 2.  
 inebriata, balneo lota, purpura vestita. Addatque, *Surge amica mea, speciosa mea & veni.* Audiamq; amicam illam mihi vocem, *Vox turturis audita est in terra nostra; vineæ florentes dederūt odorem suum.* Ut turturis animæ meæ dolentis ac pœnitentis vox audiatur à te; vineaque mea manibus tuis cōfita, lachrymis, sudore, sanguineque rigata, donet odorem suavitatis: quo illectus audiam illud benevolentiae tuæ. *Vulnerasti cor meum soror mea spon-* *Cant.*  
*sa, &*

*offi Seraphim  
 Cantus  
 offi 11. M. 1. 2.*

sa, vulnerasti cor meum in vno oculorum  
 tuorum, & in vno crine collæ. Potue  
 runt alii in vtroque, & in vniuersa  
 structura capillaturæ suæ, quas inno  
 centia iam inde à teneris maritauit  
 tibi; me solæ Magdalena tuæ, Publi  
 cani tui lachrymæ iunxerunt tibi.  
 Cum quibus si introduxeris me in  
 cellam tuam vinariam, beatus: &  
 quotquot post naufragum portum  
 currunt in odorem vnguentorum  
 tuorum, fulciant me floribus, super  
 me malis, quia amore languo. Perennem  
 æternum ille languor, vt æternum  
 inebrier hoc vino, amoris mei me  
 nibus pocillatus.

Cant. 2

## CAPVT III.

*Christo columna alligato, fla  
 gris conciso.*

**H**ACTENVS flumina, nunc etiam  
 lacrymarum & sanguinum de  
 precor



precor maria, vt totus iam ego fiam  
 lachryma vna, ipsaque adeo hæc a-  
 mans anima soluatur in lachrymas.  
 Parum est aqueas in hoc scelere da-  
 re? nisi pro lachrymis sanguinem  
 fundant oculi; & singulæ venæ, sin-  
 guli iam oculi in sanguineos profi-  
 liant fontes, parum dederò. ô liccat!  
 & oculus iam vnus sit totum corpus,  
 qui æternùm sanguinea flumina de-  
 uomat cælo reponenda, mariaque  
 cælo refigenda. Fundite meæ venæ,  
 factæ iam mihi oculi quidquid ab-  
 ditum latet fibris, quidquid recon-  
 ditum extima tegit cutis. Ne parci-  
 te. Parcere sære est, perdere est.  
 Fundite. Fundere parcere est. Sepo-  
 suit n. quisquis profudit, cælo red-  
 habendû fortiore largitione. Verùm  
 reddet fors Dominus q̄ olim in cru-  
 cis baiulatione, *Filia Hierusalem noli* Luc. 23.  
*te flere super me, sed super vos ipsas flete.*  
*causam reddit, quoniam ecce venient*  
*diebus, in quibus dicent, Beata sterites, &*  
*ventres*

ventres qui non genuerunt; & vbera qui non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus, Cadite super nos; & collibus, Operite nos. quia si in viridi ligno hac faciunt in arido quid fiet? & quis amans contineat lachrymas? quis non liquecet in illas, tamquam niues sole medio tamquam cera fornacibus, ignibus glacies: amare, & in dira amoris laceratione, non flere barbarum est, bellum est, humanum non est. In tanta tamque ingenti ac contumeliosa flagellorum atrocitate, ac deuisceratione, lachrymas sistere, à rupibus non ab homine sperari potest. Et flere verborum? dura imperia. Ignosce amor meus. Nam quæ grauior poena est iam in vltima barbarie nata, quam

*Cum miseris nec flere quidem, aut lenire dolorem*

in amantium sæua dilaceratione accedet? properate lachrymæ, vt misere sanguineis dilecti riuis quaquam profusis, nouum lachrymarum &

& san-

& sanguinis firmetis balneum, animarum cœlo reponendarum. Agnosco beatas steriles, fortunataque quæ non lactauerunt vbera vino plena; ne dum succrescit impia soboles, crescant & pœnæ; si tamen in tam dita immanitate pœnæ crescere possunt. neque enim video quid accedere sæuitiæ possit, non si quæcumque retro carnificum ingenia in vinum conflaueris.

Et belluæ quidem mansuetudinis eruditione præuentæ obliuiscuntur non raro feritatis suæ; ita mansuescit leo, & cum toto iubarum suggestu deliciū fit Reginae, lingua genas illius emaculans; ita mores bestiam relinquunt. Iudæos nulla præuia Christi mei benignitas, non beneficia collata, cæci reluminati, leprosi purgati, mortui vitæ redditi, mitigant; non olim profcissum mare, intestinoq; itinere transmissum, non Ægyptius exercitus vndarum  
concor-

- concordi regressu oppressus; non te-  
 - scatilis celo rorante pluuias; non fontis  
 - petra; non vestimenta ac calceame-  
 - ta quadraginta annis indetrata & in-  
 - obsoleta; non terra lacte & melle flu-  
 - ens, non hostes subacti, non munera  
 - reliqua efferam barbariem frangere  
 - potuerunt, quo minus omni verbe-  
 - rum feritate saeuirent in innocen-  
 - tem carnem. Ad quae non impellit  
 - mortales odium, ut humana mente  
 - deposita ferinam induant? Verum  
 - quid quaeror de Iudaeis, aut ingrati-  
 - tudinem tango? non ego ipse dixi  
 - huius lacerationis causa; cum im-  
 - memor beneficiorum, peccata pec-  
 - catis, id est, verbera verberibus cur-  
 - mulo; sepultaque donorum memo-  
 - ria, scelera sceleribus, flagella nimi-  
 - rum flagellis innecto? ut nihil iam  
 - mirari debeam, si insonet vox illa  
 - auribus, *quia se in viridi ligno hac facit*  
*in arido quid fiet?* si innocens saeva pla-  
 - garum feritate dilaniatur, quid ex-  
 - specta

spectare, aut timere debeat nocens,  
 sceleribus tamquam montibus ru-  
 pibusq; oppressus, criminibus tamq̃  
 Oceano immersus, libidinibus tam-  
 quam Ætnæis montibus inæstuans,  
 & flamma iam totos? sæuitur in vi-  
 ridiligno, operum bonorum succo  
 pleno; quid fiet in arido, ignibus na-  
 to, in vacuo viduoque omni meliori  
 succo, in arente, in exsuccido, & e-  
 medullato toto? cessabunt verbera?  
 non carnis x sæuiet flamma, non  
 torror ignis? septuplum ultio dabi-  
 tur; adeoque & septuagies septies.  
 Audiamus Ecclesiasticum; Super pec- *Eccl.*  
 catores enim septuplum. Adhac mors, san- *40.*  
 guis, contentio, & rhomphaea, oppressiones,  
 fames, contritio & flagella super iniquos  
 creata sunt. Sed & substantiæ iniustorum  
 sicut fluius siccabuntur, & sicut toni-  
 truum magnum in pluuia personabunt.  
 Etiam in posteros abit pœna. Nepotes *Eccl.*  
 impiorum non multiplicabunt ramos, si- *41.*  
 liorum peccatorum periet hereditas, &  
 cum

*cum semine illorum assiduitas opprobrii.*  
 Audiamus eundem monentem, *Memento quae ante te fuerunt, & quae superuenitura sunt tibi. Hoc iudicium à Domino omni carni. Et quid superueniet tibi in beneplacito Altissimi? siue decem, siue centum, siue mille anni.*

Memento Christi tui, immanissimorumque verberum; memento praetorii sanguine dilecti tui natantibus: intueri parietes sanguine purpuratos: vide laquearia virgine purpura tincta; carnificesque sanguine tamquam valido imbri complutos; & cogita in viridi haec ligno fieri; ut metuas quid superuentura paritura sit dies. Currunt anni, & vicini iam metę quid speramus arida ligna? non ille sanguis in Iudicii die aduersus nos proferetur, signatus signis non iam aduocatorum aut Angelorum, sed Iudicis ipsius? non omni ille sono clarior, omni litera vocalior, omni tuba elatior; contra nos intonabit;

nabit, damnabitque tot criminum reos? at quis hæc præcauebit? nihil facilis, si modo sanguis ille tam prodigè fusus perpetuò ob oculos versetur. Concupiscentia premit? stimulos intentat libido? opes, honores prouocant, & ad se quasi reluctãtem trahunt? occurrat sanguis, & crudele illud, immane, barbarumq; Christi tui spectaculum, columna, vincula, flagra, effera castissimi & innocentissimi corporis dilaceratio, & aude peccare; hoc dico, itera flagra etiamnum sanguinis auidus. Nam quid sunt aliud peccata, quàm nouæ sanctissimi corporis dilaniationes?

Imitare animæ Christum tuum. Horres ad flagra? palæstram cogita, & agonis diem, in quem segregandus ad strictiorem disciplinam, vt robori ædificando vaces, tanto plus de victoria, deq; corona consequuturus, quando durioribus te dede-

K ris.

ris. Vetus dictum, Virtus duritia ex-  
 struitur, mollitia destruitur. Et quis  
 post Christum reformidabit pati pro  
 veritate in salutem, quod plurimi as-  
 sectauerunt pro vanitate in perditio-  
 nem? aspides Cleopatra immitit fi-  
 bi; Afrubalis vxor cum filiis in pa-  
 triæ incendium deuolauit, ne ludib-  
 rium fiant hosti; ne supplex fiat vi-  
 ctori Cato, néve vitam accepisse  
 Cæsare videretur, eripuit ferro; me-  
 retrix Attica demorsam linguam  
 tyranni faciem exspuit, ne coniura-  
 tionis socios prodat; & Philosophus  
 dum in mortario tunditur, tundens  
 ridet. Quid faciet Christianus? dubi-  
 tabit erogare pro vero, quod illi pro  
 falso? gladium illi, ignem, cruce[m], bi-  
 stias, mortaria, tormenta reliqua  
 temerè sub præmio laudis humanæ  
 & nos stamus anxii cælestibus dona-  
 gloria, corona, æternum prouoca-  
 tibus, maximè cum Christum habet  
 mus ducem non vno ferro concisum



Imitare ducem miles. Magis etiam si amas, imitare amantem. Indignus militia est qui gembūdus ducem sequitur. Ille baltheo dignus, qui de Evangelica paratura succinctus, donatium Christi inter verbera & sanguinem expectat; non de myrto & olea aut illustriore fronde, aut cētenariis rosis, liliis, violis; non de molli lecto aut puluillo, de gemmis & auro. Nam quam victoriæ partem speret de delitiis ad aciem procedens? de papilionibus & sudoribus, de fossa & testudine, de lorica & ferro, securus procedit, impavidus hostem contuetur. Nisi quis sub spineo vertice, sub sæuitia dedecorationibus implexa, qua Christi corpus & caput lancinauerunt, triumphum cogitet. Emulare verbera, si coronā speras; aut si illa non potes, nec præmia cogita. Quæ si amas, memento Christum fauos post fella gustasse, nec antè gloriæ Regem à cælestibus

bus salutatu, quam Rex Iudæorum  
 proscriptus esset in crucem. Nec gem-  
 mas tamen hic despera, Scythicis &  
 Indicis, & rubentis maris granis can-  
 dentibus, immensam præstantiores,  
 quas argento adcoque & operosissi-  
 mo oblaques auro: sed purpura om-  
 nes tinctas dilecti tui; quæ sidera  
 Lunam, Solemque vincant; quæ  
 in admirationem & amorem trahat  
 caelestem Patrem. Quot enim san-  
 guinum guttas, nisi tot gemmas le-  
 gas terra cæloque nobiliores, er-  
 Ab illis animæ ornamenta spes,  
 quæ electissimo descrobas auro, a-  
 nimo nimirum amoris ignibus suc-  
 censo flammis inardescente, & tam-  
 quam mediis fornacib. calente. qui-  
 horres gemmas vulneribus natas  
 breue est quod præluditur, sequen-  
 tur æterna. Sæuiunt vulnera? sed in-  
 salutem. Non & medicinam de scæ-  
 pello, cauterio, & ignibus amas? non  
 quod secari, vri, incidi iucundum, sed

sed  
 Hor  
 Ita pl  
 bus g  
 bera  
 num  
 verbe  
 pecca  
 ma Cl  
 retui  
 minu  
 & qu  
 us; ih  
 Si hin  
 Q  
 bere  
 causa  
 hase  
 resce  
 atton  
 Quid  
 conc  
 dit Do  
 amor

sed quod vtilis dolores adferant.  
 Horrorem operis fructus excusat.  
 Ita planè non terreant verbera, qui-  
 bus gaudia parantur. Sed & ama ver-  
 bera, vulnera, & sanguinem, æter-  
 num præmianda. Non ama peccatū  
 verberū causas. Ama tamen verbera  
 peccatorū in edelam. Magis etiam a-  
 ma Christum tuū, qui accensus amo-  
 retui vulnera tulit in delictorū cri-  
 minumq; tuorum pœnam. Tu reus,  
 & quot scelerum, tot pœnarum re-  
 us; ille scelerum insons pœnas subit.  
 Si hinc exulat amor, vbi sedem figet?  
 Quid palles ad hæc vulnera? ru-  
 bere debuisti, tantorum vulnerum  
 causa. Quid expauescis ad immanes  
 hæc d lacerationes? peccata exhor-  
 resce sæuitiæ causam. Et quid hæres  
 attonitus, & assequi desperas? ama.  
 Quid leuius amore? nec iam dico,  
 concidaris *iuxta exemplum quod osten-* Num.  
*dit Dominus.* Sed ama. Quid facilius 8.  
 amore? & intueri propius. Nulla

Vulcania incude frequentiu validi-  
 usq; densantur verbera, quam Chri-  
 sti tui sacrato corpore. Ac ne sola  
 quadam amoris fatieris superficie,  
 non uest balum tantum aut atria le-  
 ge magnæ domus huius, penetralla  
 scrutare, intima queq; curiosus scruta-  
 tatur intueri. Vide amorem Christi  
 tui cordi infixum, in scriptum pecto-  
 ri. Nec claustra prætexas. Referata  
 vndiq; patent aditus. Audacter infi-  
 ge pedem. Quid trepidas? amoris  
 domus est. Ingredere. Expauescis ad  
 sanguinem? medicus est. Quin & la-  
 uare hoc balneo. Etiam sanguine  
 nulla te magis. Non crudele est san-  
 guine lauari? etiam bibe. Ne expal-  
 lesce ad hoc nomen. Quin & carni-  
 bus saturare. Tibi hæc caro nata est  
 tibi fluxit sanguis. Fruere animæ; sa-  
 tiare. Lauare. Fontes fluminaq; hæc  
 tua sunt. Proluere hoc amico bal-  
 neo. Accendi etiam vis potest  
 oppone verberib. corpus, vt non nisi

per latus tuum verbera sentiat dilectus tuus; vt antè sanguine tuo rubeat, tuo proluatur, quàm fundat suum. Felicem te, si imberit tuum Amor tuus, si miscuerit suo, si dissectus cõcidat ad pedes illi, melior iam Magdalena, quæ solis lacrymis capillisq; amplexa est; melior Publicano; qui solis pectoris tunctionib. oculorumque deiectionibus *descendit iustificatus in domum suam.* Luca 18.

Largire hoc mihi amor meus, ve nulla tam barbara sæuaque sit laniatio, quam non lubens subeam amore tui. Pro qua non gaudeam & exultem totus, quod dignus habitus sim pro amore tuo omne carnificis ingenium experiri, omne lassare; qui pulsus amore mei prior hæc tulisti in exemplum & amorem. Amplector te amor meus, non in cocco & Tyrio, aut molli serico; sed disculptum & dissectum; nec cruoribus tantum aut vibicib. luridatum, sed vul-

neribus immane hiantem. Ita non  
 satis amori tuo fuit semel pro amato  
 mori. Sæpius voluisti, quo magis te-  
 stareris amorem; ut vel sola erubescen-  
 tia delictorum meorum, vulne-  
 rum tuorum, auocarer à scelere af-  
 surgerem in amorem. & sanè si sin-  
 gula verbera, singula proritamenta  
 sunt amoris; singula vulnera, singule  
 flammæ sunt amoris; singuli fontes,  
 singula flumina deumunt amoris;  
 quomodo non totus ex ignavo so-  
 mno surrexi in amorem? non totus  
 decineratus sum amoris flammis,  
 fulminibusq; tam validè è columna  
 iaculatis? non totus denique tot flu-  
 minum fluctibus obrutus & demer-  
 sus iaceo? ô vellem! tu manum amor  
 porrige. Solue hanc amoris tui radiis  
 pectoris mei glaciem; comminue  
 hanc amoris tui malleis indomitam  
 rupem; deuerre hunc amoris tui fla-  
 vibus, superbix montem; elue has a-  
 moris tui sanguineo Oceano animi  
 mei

mei sordes; vt nihil iam sapiam, nihil  
ambiam, nihil amem, nihil ample-  
ctar extra te, & te columnæ non iam  
marmoreæ, sed purpureæ alliga-  
tum.

O quando hac purpura tinctus  
totus coniungar tibi? secede mea  
columna, ego vicariam tibi operam  
præstabo factus columna dilectio  
meo, nobili amoris mei Regis mei  
sanguine purpuratus. Beata tunc  
vincula, quib. adnectar dilectio meo.  
Odi libertatem, amo vincula. Felicia  
planè vincula, quibus fortunatissi-  
ma iam columna illigabor. Secundo  
amori meo, sanguine illius marmora-  
tus, sanguine, sudore, lacrymis varie-  
gatus, & tamquam Oceano lotus.  
Saluete mei fluctus decumanis me-  
liores, quibus secundo amoris flatu  
nauiget hæc anima nauis, nullius tē-  
pestatis puida. Nam quid verear?  
aut enim elucibus his ductoribusq;  
votiuum portum littoraq; tangam;

K 5 aut

*Handwritten notes on the book's spine:*  
 In Scribenda  
 Paderborn  
 1711

aut iactabor his diutiùs fluctibus o-  
 ptata iactatione dilecto meo imple-  
 xus; aut obrutus tandem demergar  
 illis; plenusq; iam amico fluctu ebri-  
 usque, nihil eructabo, nihil deuoma,  
 nisi amicum mihi Amoris elemē-  
 tum. Quò & ego, & Amor meus æ-  
 terna saturemur tot antè lachrymis  
 precibusq; exoptata saturitate, mu-  
 tuis vicissim haustibus fortunata po-  
 tatione, mutuam æternùm auidam  
 amoris sitim explentes.

## CAPVT IV.

*Vorum è spinis Christi verticibus  
 implexis.*

**Q**UÆ hæc corona est, dilecte mi-  
 quæ mater filium, quæ sponsa  
 sponsum coronauit spinis? rosas ex-  
 spectabam à matre & sponsa, & spi-  
 nas vïdeo. Olim nullam propè non  
 gratiam floris, nullam lætitiã frõ-  
 dis.



dis, nullum cespitem aut palmitem,  
 non alicui capiti inuenio consecra-  
 tum. Video populum, oleastrum, a-  
 pium, palmitem. Hederatum vnum,  
 laureatum alterum; spicatam nõ v-  
 nam, auro, gemmis, sed & gramine  
 coronatam. Et nulquam spinæ. Nisi  
 fois hæ spinæ rosas suas quærunt, o-  
 dore gloriaq; sua viduata: & commi-  
 seratione tactus dilectus meus exu-  
 lantium à rosas suis spinarum queru-  
 las admisit voces. Et cui poterant o-  
 doratori rosæ implicari spinæ, quàm  
 vertici dilecti mei? nimirum non  
 poterat carpi hæc rosa nisi spinis im-  
 plexa. Aberant spinæ. Solitaria mœ-  
 rebat rosa, donec adnexæ spinæ lan-  
 guentem excitarent rosam. Pallebat  
 rosa. Et ni nouus accederet color,  
 tamquam noua anima, timeri extre-  
 ma poterant, & amantis deliquia ro-  
 sæ. Accesserunt spinæ, nouusque  
 cum spinis color. Et iam purpureæ  
 rosa. Emarcuerat odor. Admotæ  
 K 6 spinæ.

spinæ. Et terras cælumq; implent odorato, ô nimiùm, imbre.

Beatæ spinæ tam illustri vestitæ rosa, tam odorato circumfusæ rore, tam medico inebriata succo: poterant meliori flumine circumstagnari spinæ, poterant meliori potari? pote at emortuæ certiori vita donari? poterant parentes & tamquam à canicula, aut Babylonia fornace, aut Epuloniis deniq; ignibus inæstuantes benigniore fonte & digito rigari? Eueniant hæc mihi. Nascarq; spina huic rosæ, regio fonte & odore saturandus. Sim spina cælesti hoc rore perpluendus: nobiliq; hoc defluo cocco Tyrioque purpurandus. Aret spina; magis hæc amans anima. Perpluitur illa roseo rore, & redit optatus viror vigorque. Perpluar ego. Et non validiùs viuam, melioreque vita? ut quæ semel nupsit animæ caro, dotale illius facta mancipium, & delictæ etiam domina, non iam domina aut famu-

famula, sed adneclentib. spinis, pur-  
 purantibus rosis, consois fiat gloriæ  
 celo donandæ. Non mēs criminum  
 sopore elisa misereq; prostrata, tam-  
 quam aut spiritu nondum conlato,  
 aut erepto, ad motis spinis purpuraq;  
 abignaua qui te reuiuiscit, & exsur-  
 git in notum hominem potentio-  
 remque? felices morte vestra spinæ.  
 Quæ nisi excisæ trunco tamquam  
 matris vtero solis ignibus nato, cæ-  
 lesti huic inoculatæ forent roseto,  
 flammis viuerent nutriendis.

Et non ego sauioribus ignibus na-  
 tus noxio primordiali trunco dela-  
 psus, profundioreque oppressus so-  
 mno, meritò circumspicio humeros  
 verticemque, cui inoculatus redani-  
 mer mente spoliatus: languco, &  
 grauem iam animam traho. Quid  
 nisi purpura tingar dilecti mei, qua  
 reuocetur anima à statione sua pe-  
 regrinata, erepta spiritui nequam,  
 qui ab ipsa illi natiuitatis ianua au-  
 cupa-

230. CAROLI SCRIBANI

cupabundus inhæserat? palleo anima fugien e. Quis sistet abeuntem, aut me ipsum restituet, mihi, si non purpureus fons tuus dilecte mi? verum vbi regius splendor, diadema & sceptrum? & tamen Rex estu. Quis regium verticem coronauit spina? auo & gemmis & purpura non vna gens cinxit. Procul spinæ nouercalia p gnora barbara implexa manu. Vbi triumphantium paludamenta? & tamen de hoste omnium ferocissimo, potentissimo, exercitatissimo, nobilem triumphum ducis. Vbi quecunque docta manus lusat in ornatum? vbi gemmæ & aurum, & quidquid exornatam ac naufragam formam votiuo redornat decori? vbi herbarum succis, concharumque aluis purpureæ coccineæque decoctæ lana, solo non rarò precio graues? purpuram intueri dilecti mei, qua illum vestiueri spinæ meæ, omnium seculorum precio grauem. Rosam hanc

hanc intuere immerfam spinis, spinasq; purpureo innatantes rosæ fuc-  
co. Vincit terrarum cælorumq; pre-  
cia rosa mea. tantumq; vincit, quan-  
tum æterna interminaque peccatis  
præstant.

Non amem te mea rosa? non vos  
spinæ meæ, sine quibus omnis exu-  
let purpura à rosa mea? mentiar ipse  
non amem. Quid ni amplectar iam  
meam? mihi enim rubet rosa mea.  
Pallebat sibi: erubuit mihi. Solo sibi  
candore contenta niueo, tollebat  
verticem liliū veriùs quàm rosa. Ac-  
cessit amor, & amor meus, arentibus  
excitatus spinis, & erubuit flos meus,  
rosa de lilio nata. amplectar ergo ro-  
sam iam meam. Vetant spinæ? *Quid  
metuis spinas eliciture rosas?* aut quid  
vereris animæ minas, & expallescis  
ad spinas? viri est non terreri minis;  
muliebris ingenii hic error est. San-  
guinem fors deposcent? etiam com-  
bibant sanguinem. Nam quid bea-  
tius,

tius, si commisceantur, dilectæ rosæ  
meæ, & peccatricis huius amantis ta-  
men animæ, purpureus rubor? opta-  
ta cōmissio, vt & ego rosæ meæ, & il-  
la meo purputet ar succo; vt vtrinq;  
pulso pallore suus stet rubor, poeni-  
tencis in illa, amantis in hoc verice;  
vt mistum diuinum illud humano  
concreseat in vnum corpus, ani-  
mam vnā, optata tot votis in o-  
mnem æternitatem seculorum mi-  
stione.

O rosa! non tam rosa, quàm cælum  
iam meum. De mortuo simile iace-  
bat hoc mihi cælum, tamquam den-  
sa nube altis sepultum tenebris. Ad-  
motæ spinæ. Et ecce tibi lumina, non  
lapillorum quibus monilia varian-  
tur, sed stellarum quibus cælum in-  
oculatur. Non amem vos spinæ, quæ  
denubilastis mihi cælum, de tenebras-  
tis mihi firmamentum meum spissa  
delictorum nocte tectum? amo. Ad-  
eoque de amo vos spinæ, quæ pro-  
fundis

profundis recōditum tenebris stel-  
 latum mihi, & oculeum totum de-  
 distis cælum. Errabam in illis, nec  
 via, aut viæ iam dux super. Tristis v-  
 bique nox & caligo densa. Ademe-  
 re noctem spinæ: & cælum nunc  
 totum radiat stellis. Quarum sin-  
 gulæ singulos Soles tam vincunt,  
 quàm cælum meum, elementarium  
 vincit cælum. ô stellæ iam meæ, quia  
 mihi natæ. Non deerat antè celo suo  
 sua lux: deerat mihi. At quid prode-  
 rat mihi cælo inesse suam, deesse mi-  
 hi? reptabam voluebarque cæcus,  
 manibus magis quàm pedibus in-  
 ambulans miser. In tanta nocte du-  
 ctore destitutus quò flecterem gres-  
 sum? accesserunt administratoriæ  
 spinæ commiserantes errorem meū,  
 & vno implexu tamquam vna redu-  
 ctione veli, stellatum cælum, totque  
 Solibus quot stellis inornatum, o-  
 stenderunt per incerta erranti.

Non amem vos spinæ? amo vos.  
 & vos

*Handwritten notes in the right margin:*  
 Si scribam  
 ...  
 ...

& vos meæ stellæ, Soles mei. tantum  
 miseremini huic Lunæ. Quæ sine vo-  
 bis semper inconstans & varia, num-  
 quam vna: semper tenebris sepulta  
 iaceat infelix, obscura, languens, mor-  
 tuo quàm viuenti similior. Amo vos  
 stellæ permittæ licet spinis; imò quo  
 magis committæ spinis, eo magis et-  
 iam meæ. Meæ etenim spinæ sunt:  
 nihil in illis habet cælum. Meæ sunt.  
 Nihil innocuæ mentes, criminis aut  
 sui aut alieni ignaræ. Meæ sunt, & in-  
 solidum meæ. Non fuisset primor-  
 diale delictum, non accessisset meum,  
 nihil opus mihi erat spinis, quæ de  
 mortuo mihi cælo, stellas, Solesque  
 largirentur prospectandos. Meæ er-  
 go spinæ. Et quia meæ spinæ, meæ et-  
 iam stellæ. Et quo plus à manu mea  
 spinarum, hoc plus etiam stellarum  
 Beatæ stellæ. Magis etiam, quia meæ  
 ignorabam antè hoc cælum. Eluxer-  
 unt stellæ, & patuit cælum. Fante  
 meum cælum. Misceanturq; tua lu-

mina  
 Et no  
 nullo  
 Se  
 est ste  
 nupti  
 spons  
 felice  
 filiam  
 bus m  
 sum.  
 mis,  
 bido  
 stin  
 Sed q  
 metal  
 opera  
 irare  
 si me  
 Quo  
 solitar  
 tum;  
 tamq  
 tur m  
 xina



mina tenebris meis, vt fiat lex vna.  
Et non iam vltra nox, sed dies vna,  
nullo fine ponenda.

Sed neq; hic cælum mihi tantùm  
est stellæ que: sed nobile donatiuum,  
nuptiale pignus, dotale præmiũ. quo  
sponsi mei pater larga munificentia  
felicem donat spõsam, adoptiuam  
filiam. Verùm lumina deerant, qui-  
bus monile exornaretur cælo mis-  
sum. An non mortuum sine gem-  
mis, & tristi quodam iacebat subal-  
bido splendore, nulla varietate di-  
stincto? memineram argenti & auri.  
Sed quò mihi diuites hæc materiæ de  
metallis refodiendæ, si ferris & aris  
operario vigore non producerentur  
in arenam? idem de hoc dotali spon-  
si mei pignore cogitandum reor.  
Quo mihi monile hoc magnum, &  
solitario splendore suo sibi conten-  
tum; nisi luminibus margaritarum,  
tamquam cælum stellis inocularer-  
tur mihi? nec longè tamen peten-  
da.

Vi scribendi  
varios  
in illis

da ornamenta erant: quasi necessum  
 foret Indica piscari maria, aut con-  
 charum decerpere verrucas, aut dra-  
 conum insidiari frontibus, ut de pe-  
 riculis æstimatio cresceret, aut è pi-  
 cium nescio quorum cerebris lumi-  
 na poscere; intus latebant gemma  
 prædiuite monilis nostri recondito-  
 rio sepultæ. Verùm quò mihi abdita  
 preciositas tamquam thesauri defos-  
 si, si non educeretur in lucem & fuit  
 liceret & duxerunt spinæ. Non saltus  
 aut insulas, aut annorum calendaria,  
 aut imperia regnaque sed quæ nullo  
 æstimari precio, non orbe cæloque  
 sed quæ nullo æstimari precio, non  
 orbe cæloque possint toto. Totum  
 que hoc pignus, verticem dilecti mei,  
 tot irradiarunt luminibus, distinxe-  
 runt gemmis, exornarunt pyropis,  
 ut quidquid Euangelista de Hiero-  
 solyma cecinit cælesti, cuius muros  
 posuit ex iaspide; fundamenta verò  
 ex iaspide, saphiro, calcedonio, smar-  
 ragdo,

raglo, sardonyche, sardio, chrysolitho, beryllo, topazio, chrysopraso, hyacintho, amethysto; portasque è singulis margaritis; plateas demum ex auro mundo tamquam vitro pelucido; ne umbra quidem sint gemmarum nostrarum felici spina educarum. Amo vos meæ gemmæ, quæ decorastis dotale pignus meum, in die desponsationis sponsi mei. Fruere anima mea sponsa purpureo gemmeoq; cultu ornatuq; sponsi tui. Tibi dies ille luxit. Tibi splenderunt gemmæ. Carpi audaci manu. Satis ad audaciam est, amasse. Neque vllum vltra ornatum admitte præter sponsi tui purpura signatum, purpureisq; illius gemmis variegatum. Fruere anima mea dono spinarum tuarum: & ama has spinas indices, quæ fortunata refectione, in latentes sponsi tui retexerunt gemmas. Amplector vos meæ gemmæ, quæ fluxistis mihi. Satis si fruatur vobis. Cælum concedam aliis.

aliis. Vos enim mihi cælum, & cælo  
omni maiores: delitiæ meæ, gaudiū  
meum, voluptas mea, corona mea,  
triumphus meus. Sit æternūm, ut æ-  
ternūm fruam vobis.

Neque interim hic steterunt be-  
neficia spinarum mearum. Phialam  
acceperam odoramentorum plenam,  
connubialis pignoris partem; sed  
valida obseratam manu, firmiori-  
busque repagulis, quàm ferret amor  
impatiens claudi. Reserarunt spinæ.  
Nec vlt à iam clausus odor. Qui non  
tenera muliebri manu fracto alaba-  
stro, in verticem ac pedes diffusus  
impleuit domum; sed valida spina-  
rum mearum reseratione terrasque  
qua patent, ælumque odoratissimè  
perflavit odore, æternūm victuro.

*Cant.* 4. miratione plena, Odor vnguentorum  
tuorum super omnia aromata: odor vesti-  
mentorum tuorum sicut odor thuris. Magni

*Cant.* 1. etiam è penetrali pectoris, Oleum  
fusum

*fusum nomen tuum: ideo adolescentula dilexerunt te. Trahe me: post te curremus in odorem vnguentorum tuorum. Ita etiam medico odore sponsam beat dilectus meus. Properate quos ægritudo aut vulnera tenent à quocumque hostili manu aut ferro data, quocumque scelere impressa: & ægritudini, & vulneri, & cicatrici medebitur hoc vnguentum, quod dilecti mei purpuravit genas, tinxit capillos, irroravit vestes, aridasq; perunxit eductrices spinas, quæ criminum meorum vicarias in hac educatione occuparunt vices, vt sperare iam omnia debeam tam medico delibutus vnguento.*

*Neque opus hic natatoria Siloë, aut Iordanis aquis melioribus Abana & Pharphar Damasci fluuiis. Natatare purpureo hoc dilecti vnguento tam prodigè fuso, quàm prodigè amavit, mēs hæc de facili poterit. Nihil etiam opus virga, de qua comite*  
*petra*

petra contradictionis aqua defluat  
 sitienti. Natate purpureo hoc fonte  
 vertice dilecti spina terebrante edu-  
 cto nullo negotio possumus. Vt o-  
 mnia mihi in hoc fonte, omnia in  
 hoc odorato vnguento quocumque  
 voto speranda, lateant: ut frustra iam  
 manne escatilem pluuiam, aut aqua-  
 tilem petrae desiderem sequelam, cui  
 melius depluat manna, nobiliorque  
 fons saliat, non nube ventisq; admi-  
 nistris, aut largitrice petra, sed sponte  
 mei, dilecti mei diuite vertice venat  
 que profluens. ô quando pascat hoc  
 manna, quando potabor, adeoque  
 inebriabor hoc fonte, abluar hoc  
 flumine, lauabor balneis, innatabo  
 Oceano, perungar vnguento, exor-  
 nabor gemmis, inoculabor pyropis  
 locuplete, ô nimum, vertice desol-  
 sis?

Audeo. Quando infigam oscula  
 purpureo madidata rore? vnde veniat  
 illa turturis mei querula, *Aperi*

*soror mea, amica mea, columba mea.* Ad-  
 dit causam languentis à profusione  
 amoris, ac quasi viribus destituti, ac  
 iam iam abituræ animæ in commi-  
 serationis prouocamentum, *quia ca-* *Cant.*  
*put meum plenum est rore, & cincinnati mei s-*  
*guttis noctium.* Purpureo amoris mei  
 innatabat hoc caput rore, delicto-  
 rumque meorum guttis per intem-  
 pestas scelerum noctes prodigè stil-  
 lantibus densabantur cincinnati dile-  
 cti mei, cum in clamaret opperians,  
*Aperi mihi soror mea, amica mea.* Adeo  
 nec fuso extingui sanguine amor po-  
 tuit. Quin imò, quo plus spinarum  
 in vicem criminum meorum, quoque  
 plus purpurei roris, hoc & amoris  
 amplius desudabat, profunde batque  
 locupletiore vena; nihil aliud in vicem  
 profusi sanguinis poscens, quàm amari,  
 quàm referari sibi ostia claustraque, quo  
 facilius nos perpluamur purpureo  
 amoris stillicidio, imbreque, quo cin-  
 cinni illius madent. Amo cinnos  
 L rore

Si Scriba  
 T. M. M.

rore spinisq; implexos. Amo te meū  
nemus melioribus paradisiacis po-  
mis grauidum.

Nam quò mihi arbor vitæ sine his  
spinarum pomis purpura lotis; sine  
hac vita, à qua olim illi arbori vita o-  
mnis fluxerat? quò mihi scientia  
mali & boni arbor non bona? perie-  
ram hac vna æternū, nisi de fœcū-  
diore pomerio spinæ mihi purpurea  
eduxissent poma, non boni & mali,  
sed boni tantū: vt meritò te amem  
arbor mea infelicis illius arboris ex-  
terminatrix. Meritò vos fructus a-  
mo primordialis vulneris & cicatri-  
cis medicos. Quàm pulcri sunt cin-  
cinni tui, dilecte mi, regia purpura

*Cant. 7* vestiti? verè coma capitis tui sicut pur-  
pura Regis vineta canalibus. Quid faciā  
nisi vt ascendam in nemus verticis  
dilecti mei, inque nemoris illius pal-  
mam, & apprehendam fructus eius? dul-  
ces enim sunt super mel & fauum, &  
sapidissimæ vineæ botros. Et quæ  
am

amaba  
prouid  
illad in  
meus m  
trus d  
cui ben  
mantes  
ius. Qu  
in iucu  
vino dib  
referaru  
torcular  
Felix  
quot spi  
vt in illa  
diademate  
in die desp  
tia cordis  
dies, qu  
desponse  
sanguinum  
tum qual  
na; & q  
libus suis



amabat, quasi in hæc tempora ante-  
prouida notione prospiciens, suaue  
illud intonabat, *Botrus Cypri dilectus Cant. 1*  
*meus mihi, in vineis Engaddi.* Verè, bo-  
trus dilectissimæ ex millibus vineæ,  
cui benedixit Pater, & inebriauit a-  
mantes ab vberibus fœcunditatis e-  
ius. Quousq; morabor? egrediar vt  
in iucunditate bibam, & inebrier à  
vino dilecti mei. fortunatę spinę quę  
referarunt mihi hanc vineam, hæc  
torcularia, hæc vasa vino plena.

Felix corona tot scaturiginum,  
quot spinarum fœcunda. Ingredior  
viti illa videam dilectum meum in  
*didemate, quo coronauit illum mater sua, Cant.*  
*in die desponsationis illius, & in die lati- 3.*  
*tia cordis eius.* Verus desponsationis  
dies, qua filium suum animæ meę  
desponsauit cælestis Pater. *Sponsus Exo. 4.*  
*sanguinum est mihi ille, amplectar il-*  
*lum quasi spōsum decoratum coro-*  
*na, & quasi spōsum ornatum moni-*  
*bus suis, in dō & meis; spinis nimi-*

rum meis vicariis delictorum meo  
 rum, quib. exornatus processit spou  
 sus meus in die lætitiæ cordis sui, cū  
 gaudio plenus super desponsatione  
 mea, & potenti vindicatione à feru  
 tute qua durissima premebar, in pte  
 stinam me afferuit libertatem valide  
 dexteræ suæ robore; quo fortem ac  
 matum superatum, spoliis & armis  
 exiit, quibus confitebat & gloriabatur  
*Iud. r.* *quasi potens in potentia exercitus su  
 & in gloria quadrigarum suarum, & in  
 victoriis triumphisque de orbe pte  
 pè toto non semel actis. Contritum  
 tamen illum athleta meus, pe  
 cruciatusq; tamquam in palæstra  
 & oria paratus; lorica, clypeoque p  
 tientia tectus, omnibus hostium  
 culis retusis nobile vexillum de  
 mico dilectæ sponsæ, cælo terraq;  
 spectantibus extruxit, extulitque  
 mnem patientiæ speciem aduentu  
 omnem diaboli vim expungentem  
 cū soli dilectæ suæ purpuraret  
 purp  
 purpu  
 menta  
 claus  
 suæ;  
 quidq;  
 tem di  
 Fel  
 sponsu  
 aduersa  
 cumq;  
 licet r  
 sissimi p  
 mis conf  
 in omni  
 nientes a  
 dum vno  
 exultab  
 purpur  
 tra om  
 Fiat tan  
 super m  
 tis spon  
 & non e  
 alius in c  
 purp*

purpureo imbre suo delibutus, tormenta rideas, vincula, spinas, flagra, clauos, crucem sub præmio sponsæ suæ; cum non dubitaret erogare quidquid cælo possederat in libertatem dilectæ suæ.

Felix anima, quæ innixa super sponsum hunc suum non metuit aduersarias acies, non hostes quibuscumque finibus accitos. De quibus licet mihi hoc M. chabæi generosissimi pugnatoris, Nam illi quidem armis confidunt, simul & audacia: nos autem in omnipotente Domino, qui potest & venientes aduersum nos & vniuersum mundum vno nutu delere, confidimus. In hoc exultabo fiducia plenus, & explebor purpureo illius rore, firmaborq; contra omnem regnorum potentiam. Fiat tantum dilectæ mi manus tua super me, manus Patris & adamantis sponsi, Neque enim est alius extra te, & non est fortis sicut Deus noster. Sed neque alius in cælo vel in terra, qui possit facere

2. Mac.  
cha. 8.

1. Reg 2  
Deut.

L 3 opera

*Vi. Scriba...*

*opera tua, nec comparari fortitudini tuae.*  
 Transibo ergo & videbo. Nam auxilium meum à te, & à te solo. Fidia & spes mea, gaudium & corona gloriae meae, deliciae meae, amor meus. Magis etiam post spinarum missilia & stercidina, & purpureum imbrem. Quo emarcida & omnium sterilitatis cordis mei terra delictorum & tu e-medullata, purpureo hoc destituta, cat dono, fecundetur rore, centupla redhibitione aeternum beanda muneranda.

## CAPUT V.

*Ad Pilati verba, ECCE HOMO, Christum designantia.*

*Psal. 21.* **N**ON credo. & habeo suffragan-  
 tem Dominum, Ego sum vermis  
 & non homo; opprobrium hominum &  
 abiectio plebis. Et quae haec species ho-  
 minis

minis? caput quæro, aurum illud  
 optimum; & nihil præter horridas  
 spinas reperio, & stâtis iam ac emor-  
 tui sanguinis digitales grumas. Vbi  
 comæ capitis tui sunt? vbi purpura  
 Regis vincita canalibus? cadauero so-  
 sanguine implexam video. Oculi, a-  
 moris mei lampades, vbi estis? ô So-  
 les, cæli huius maximi, vbi amica  
 quondam mihi lux? ô flammæ, vbi  
 ardor, calorque quondam vester,  
 quæ vno obrutu, tamquam validissi-  
 mo fulmine pectusque corque ipsum  
 tot reconditum claustris solitæ pers-  
 uadere? & iacent deiecta hæc nunc  
 lumina, tamquam rupibus defossa;  
 & lucidissimis diebus densissimæ  
 successerunt noctes? quò nunc ve-  
 stigia flectam in his tenebris facula  
 destitutus? quam ingrediar viam  
 Sole obtenebrato? Lunam meam,  
 veram matrem Solis mei magni,  
 vicariam in ducem deligam? nulla  
 iam Luna est Sole vniuersum tene-  
 L. 4. brato.

Vi Scribenda  
 Januarius  
 1711

brato. Aut si quæ Luna est, lumen omne refudit suo Soli. Ita mortuo soli lux omnis consepulta iacet.

O aliquando mihi Soles, sideraq;  
felicia prosperi cursus mei nuncia;  
quibus maris salubria noxiaq;  
temperabam flamina, quibus, certanti-  
bus inter se tenebris, vento, procel-  
lis, lassis inualidisque rebus, ultimo-  
que discrimini proximis, eripiebat  
periculo meo felix; vbi lumen nunc  
vestrum? vbi *gena areola* quondam  
*romatum consista à pigmentariis*? vbi ru-  
bor candorque illarum? siccine e-  
marcuit color optimus? video bu-  
xco quodam liuore deiectas, dexte-  
rasque spirantes armatas, alapasq; &  
sputa, fœdaque crapularum eructa-  
mina. Et ille vultus est in quem desi-  
derant angeli conspicerem? sputami-  
nibus permistas video lacrymas, san-  
guinemq; densè stillantem. Verè sic  
ut *fragmen mali punici, ita gena tææ*: sed  
emortuum fragmen, & tabe sua lan-  
guidum,

*Cant.*

3.

*Cant.*

4.

guidum, purpuraq; sua derosum. vbi  
 coccinea labia tua distillantia myrrham *Cant.*  
 primam? nil præter liuores video, & 5.  
 fragmina verius quàm labra. Et non  
 olim Fauus distillans labia tua, mel & lac *Cant.*  
 sublingua tua, odor oris tui sicut malorū, 4.  
 guttur tuum sicut vinum optimum? quod *Cant.*  
 nunc nihil deuomit præter sangui- 7.  
 nem, excussorumque dentium ru-  
 dera. & fella nunc potius quàm mel-  
 la lego, absynthium verius quàm vi-  
 num: vt quas intētauerat minas po-  
 pulo suo, cibabo populum istum absyn- *Hier. 9.*  
 thio, & potum dabo eis aquam fellis, eas  
 ipse pro delictis illius, primus rulerit,  
 iuxta illud Prophetæ: Repleuit me a- *Thren.*  
 maritudinibus, inebriauit me absynthio, 3.  
 cum ipse inebriasset populum suum  
 vino: à quo; pro vino absynthium  
 fellaque in beneficiorum compen-  
 sationem retulit. Vbi collum tuum sicut *Cant. 2.*  
 monilia, sicut turris Dauid, quæ edificata *Cant.*  
 est cum propugnaculis: mille clypei pendent 4.  
 ex ea, omnis armatura sortium? omnis

L 5 nunc

Si serf...  
 amor  
 17. 11. 17

nunc armatura verberum; ille vulnera pendent ex eo, amantis animæ valida propugnacula. Quibus munita nullam inimicam vereatur aciem, hostilem incursum nullum, insurgant agmina ferrumque; munimenta hæc vulnera sunt omnem aduersariam aciem, vt paleam vento agitatum, excussura, vt fluctus temerè rupibus incurrentes, repercussura.

*Cant. 5* Vbi brachia tua, manusque tortiles aureæ, plena hyacinthis? vbi pectus Sole lucidius, ventereburneus distinctus saphiris? vbi crura columna marmoreæ, qua fundata sunt super bases aureas? vbi

*Psalm. 44.* speciosus ille præ filiis hominum, Quasi aurora consurgens, pulcer vt Luna, electus vt Sol, terribilis vt castrorum acies

*Cant. 6.* ordinata; totus denique candidus & rubicundus, electus ex millibus, nitidior lactus candidior niue, rubicundior ebore antiquo, sapphiro pulchrior? at

*Cant. 5.* nunc, quomodo obscuratum est aurum; mutatus est color optimus? argenti ruium.

*versum*



versum est in scoriam, vinum tuum mistum  
 est aqua. Reputatus es in vas testium,  
 opus manuum figuli. Quid dicam? cui  
 comparabo te, vel cui assimilabo te dilecte  
 mi? cui exaquo te, & consolabor amor  
 meus? Magna est enim velut mare contri-  
 tio tua: quis me debetur tui? quis me de-  
 bitur mei, nisi hic sanguis vulnera q̄;  
 dilecte mei? Plauserunt super te mani-  
 bus omnes transeuntes per viam: sibi laue-  
 runt, & mouerunt caput suum super di-  
 lectum meum. Hæcine est vrbs, dicen-  
 tes, perfecti decoris, gaudium vniuersæ ter-  
 rarum deo q̄; hæcine est Hierusalem il-  
 la cælestis, habens claritatem Dei: & lu-  
 men eius simile lapidi pretioso tamquam  
 lapidi iaspidis sicut crystallum? cuius fun-  
 damenta omni lapide pretioso ornata, ias-  
 pide, sapphiro, calcedonio, smarag-  
 do, sardonyche, sardio, chrysolido,  
 beryllo, topazio, chrylopraso, hya-  
 cintho, amethysto? cuius duodecim  
 portæ, duodecim margaritæ sunt per sin-  
 gulas: & platea aurum mundum tam-  
 quam:

L. 6

quam:

Isa 1.

Thren.

4.

Thren.

2.

Apooc.

21.

Pi Serf...  
 ...  
 ...

quam vtrum perlucidum? hęc est illa descendens de cęlo in vterum virginę, inde in Bethlehem, in vbera, in vincula, & flagra, in coronam spinęam? vt meritò tamquam à prætorio Pilati inclamet, O vos omnes qui

*Thren.*  
1. *transitis per viam, attendite & videte. sicut est dolor sicut dolor meus. Quoniam vindemiauit me, & loquutus est Dominus in die ira furoris sui, cum puniret in dilecto meo scelera mea, quę supergressa sunt caput meum; & sicut arena quę est in littore maris multiplicata*

*Thren.*  
2. *sunt. Ideo ait, Defecerunt præ lachrymis oculi mei, conturbata sunt viscera mea ab immanitate vulnerum meorum; & effusum est in terra iecur meum, dum sauiunt etiam in interiora flagella populi mei; & non est qui consoletur. quod*

*Thren.*  
1. *solamen ego sperem in ignibus semper ardentibus? omnes inimici mei audierunt malum meum, latati sunt, quia viderunt ignominiam meam. ipse autem gemens cõuersus sum retrorsum. quid? quod*

quòd non sit qui conoletur eum ex omnibus caris eius. Omnes amici eius spreuerunt eum, & facti sunt ei inimici. hinc illæ voces commiserationibus plene. Idcirco ego plorans; & oculus meus deducens aquas: quia longè factus est à me consolator conuertens animam meam: facti sunt filii mei perditii, quia inualuit inimicus.

Non magnum fors esset, si soli oculi deducerent aquas, & non uniuersum corpus sanguinum profunderet flumina; vt non nullus ei decor, sed nec humana superesset forma. Scelera quid non possunt mea! aut quid ego sperem tot criminum reus? quid non metuam in die Domini magno terræmotibus & elementorum collisionibus prænotando? Super hoc plangam & ululabo. *Va Mich. 1*  
*dam spoliatus & nudus: faciam planctum velut draconum, & luctum quasi struthionum.* Nam si in innocente hæc euenerunt, in nocente quid sperandum

dum est? aut quid vltra dicam deli-  
tiis plenus? quousq; lactor inani spe;  
& è purpura, conuiuuis, voluptati-  
bus, opibus cælestia spero? E C C O R

*Psal. 21* HOMO. Quid dicam? *Aruit tamquam*  
*testa virtus mea, & lingua mea adhaesi*  
*faucibus meis: adeoq; in puluerem mor-*  
*tis deduxisti me. Nec vltra mihi super-*  
*est anima. Quoniam circumdederunt te*  
*canes multi. Consilium malignum obsedi-*  
*te. Foderunt manus tuas & pedes tuos,*  
*dinumerauerunt omnia ossa tua, quæ*  
*nudauerant scelera mea, foderant*  
*delicta mea. Circumdederunt te vituli*  
*multi, tauri pingues obsederunt te, effre-*  
*natarum voluptatum mearum, &*  
*deliciarum sæculi. Aperuerunt super te*  
*os suum sicut leo rapiens & rugiens, pec-*  
*cata mea, quibus indignationem i-*  
*ram que æternum sæuientem merui;*  
*maximè cum tamquam non vna cõ-*  
*tentus rabie, tot repetitis vicibus ite-*  
*raui furores, crimina criminibus, fla-*  
*gella flagellis, ignes ignibus inne-*  
*ctendo.*

ctendo  
quam  
dum i  
meos  
Ego su  
tus es  
Domi  
strum.  
quitate  
ra nost  
te, & li  
penda  
omibu  
cum a  
tionis  
tristis &  
mor?  
in specie  
non era  
Quia r  
tibus.  
us simu  
quasi a  
tus, v

ctendo. Ideo factum est cor meum tam-  
 quam cera liquefcens in medio v̄tris mei,  
 dum intueor te, & recogito annos  
 meos in amaritudine animæ meæ.  
 Ego sum qui peccaui, tu quid meri-  
 tus es amor meus? nisi quia posuit *Esa. 53.*  
 Dominus in te iniquitatem omnium no-  
 strum. Vulneratus enim es propter ini-  
 quitates nostras, attritus es propter scele-  
 ra nostra. Disciplina pacis nostræ super-  
 te, & liuore tuo sanati sumus. Quid re-  
 pendam tibi amor meus? bonis enim *Tob. 12*  
 omnibus per te repleti sumus. Maximè  
 cum audio vocem illam lamenta-  
 tionis & v̄æ, ECCE HOMO. Vox  
 tristis & acerba nimis. Quò tendis a-  
 mor? aut quò rapis amantem? Non *Esa. 53.*  
 est species ei neque decor. Vidimus eum, &  
 non erat aspectus; & desiderauimus eum.  
 Quia non erat ille desideratus gen-  
 tibus. Vidimus despectum, & no-  
 tissimum virorum, virum dolorum. Et  
 quasi absconditus vultus eius & despe-  
 ctus, vnde nec reputauimus eum. Quis  
 crede-

crederet eundem, in quem desiderant angeli prospicere, caelorum voluptatem, alterius seculi delicias; & qui *linguores nostros tulit, dolores nostros portauit; quem intuemur quasi leprosum, & percussum à Deo & humiliatum, & cum sceleratis reputatum*, propter peccata nostra? quid fiet de nobis in ignibus æternis? in irrespirabili, inextricabili, inenatabili profundo? ubi corpora vruntur & durant, erogantur & reparantur; vt Ætne montes ignis intrinsecus foeti, cum deuorantur non finiunt, cum exuruntur non absumuntur. Et quid sunt hæc montium supplicia, si non tanquam leuia quædam missilia, & exercitatoria puerorum iacula ignis æterni dura æternitas. Et tamen quis mirabitur æterna; qui Christum uiderit, pœnasque in innoxio corpore seru-

*Psal. 21* entes? qui audiuerit, *Sicut aqua effusus sum: & dispersa sunt omnia ossa mea. Instar vilissimæ aquæ effusus sanguis*

Regi

Regis nostri, dilecti nostri, mundi  
 precium. Nos nec lachrymas fundi-  
 mus, in tanta peccatorum mole, cæ-  
 lorum exilio, inferorum pœnis. Vbi  
 sudor, vbi sanguis? vbi carnum la-  
 cerationes, ossium dispersiones? &  
 stamus in tanta laniatione luctuque  
 amoris nostri, & non tabescit anima  
 nostra, non exarescit, *& facta est quasi Thren.*  
*lignum?* cùm videmus Propheticas <sup>4.</sup>  
 has prænotiones opere completas,  
*Omnes videntes me deriserunt me: locuti Psal. 22,*  
*sunt labiis, & mouerunt caput. Sperauit in*  
*Domino, eripiat eum. Saluum faciat eum*  
*quoniam vult eum.* Non satis erant im-  
 mitia & qualia nulla retro secula fla-  
 gra viderunt, nisi & spurcum blas-  
 phemias spiritum sacrilego ore de-  
 uomerent; caueamus ne in nouissi-  
 mo rideamur à iusto nimiùm Iudice  
 omnis commiserationis ignaro: ne  
 serò fluant non profutura lachry-  
 mæ. Dum tempus patitur, ample-  
 ctamur profutura: & intueamur in  
 exem-

exemplum Prætorio datum. Nam quid venamur in hoc seculo? opes?

*Luc. 6.* audiamus Dominum, *Væ vobis diuitibus, quia habetis consolationem vestram.*

*Luc. 18.* Et, *Facilius camelum per foramen alicuius transire, quàm diuitem intrare in regnum Dei.* Aut mentitur Dominus; aut falluntur qui accumulandis insudant opibus. Voluptates? audi Sapien-

*Prou. 5.* tem, magnum è se magistrum, *Fallax distillans labia meretricis; & nitidus oleo guttur eius, nouissima autem illius, amara quasi absynthium, & acuta quasi gladius biceps.* Pedes eius descendunt in mortem, & ad inferos gressus illius penetrant. Ho-

*Sap. 5.* nores? transeunt tamquam umbra, & tamquam nuncius percurrens, & tamquam nauis quæ pertransit fluctuantem aquam. Aut tamquam avis quæ transiulat in aère, aut tamquam sagitta emissæ. Et spes impii tamquam lanugo est, quæ à vento tollitur, & tamquam spuma gracilis, quæ à procella dispergitur, & tamquam fumus qui à vento diffusus est, &

quam  
euntis  
pes in  
sa, dif  
ne lu  
mas  
illius  
præel  
tes, f  
potes  
ctis c  
in me  
Quid  
antep  
& qu  
test. I  
infeli  
qui.  
durur  
non d  
nis, p  
venia  
nulla  
menta



quam memoria hospitis vnus diei præter-  
 euntis. Et vbi honores, voluptates, o-  
 pes in hoc corpore, inter hæc deri-  
 so, dissipata, dilaniata, & in sangui-  
 ne suo squalentia membra? quid a-  
 mas Christiane? erras, si ab amore  
 illius aberras, qui aspera duraque  
 prælegit mollibus. Errare non po-  
 tes, si ducem miles sequeris; errare  
 potes, si alia insistis via. Quid negle-  
 ctis certis dubia diligis? æternitas  
 in medio est. A delectu hæc pender.  
 Quid hæres dubius? certa incertis  
 antepone. Non agitur de perituris,  
 & quæ melior fortuna corrigere po-  
 test. De æternitate hic agitur, felici,  
 infelici. Delige. Sed durum est se-  
 qui. Nimirum nocentem & reum  
 durum erit sequi innocentem. Et  
 non durum erit flammis exuri æter-  
 nis, pœnis cruciari æternis, nulla spe  
 veniæ, miserationis, mitigationis  
 nulla? & non id quod in presenti est mo-  
 mentaneum & leue tribulationis nostræ,  
 supra

2. Cor. 5.

*Supra modum in sublimitate æternam gloria pondus operatur in nobis, non contemptibus nobis quæ videntur? quæ enim videntur temporalia sunt, quæ autem non videntur æterna sunt. Non Lazarus pro non longi temporis tolerantia, æternum in sinu Abrahæ refrigerium consecutus; contra diues pro paucorum annorum delitiis in æterni tormento ignis constitutus, alternas malorum & bonorum vices æmula retributione compensant, in spei timorisq; secuturum exemplum? quis non deligat exitum præmiaque Lazari? sequatur vitam. Quis exitum voueat pœnasq; diuitis? fugiat mores. Maximè cum oculos coniecerit in hunc ex homine vermem, & opprobrium hominum. Allicit peccatum? intuere hæc vulnera, frontem, oculos, vultum, corpus vniuersum. Et cogita ad singula criminum pro-  
 ritamenta in clamentem, Popule meus  
 quid feci tibi, aut quid molestus fui tibi? re-  
 sponde.*

*Mich.  
 6.*

*sponde mihi.* Et ad vniuscuiusque ani-  
 mam : Dilecta mea, columba mea,  
 sponsa mea, quid feci tibi? necdum  
 expleta lacrymis, sudoribus, sangui-  
 ne meo es? quid immanium bellua-  
 rum more nullis moueris vulneri-  
 bus? vis iterari columnam iteratis  
 sceleribus? an satiari non potes vna?  
 quid si inceperit commemorare be-  
 neficia, vt olim illi populo, *Quia edu-  
 xite de terra Aegypti, & de domo seruien-  
 tium liberaui. Popule meus memento qua-  
 so quid agitauerit Balach Rex Moab, &  
 quid responderit ei Balaam filius Beor.*  
 Non eduxi te, dilecta mea purgatri-  
 ce aqua per lauacrum regeneratio-  
 nis de immani sordium & miseria-  
 rum lacu? quid arida & inaquosa se-  
 ctaris, facta tibi ipsi vipera, aspis, re-  
 gulus? non tot millibus in perfidia  
 sua destitutis, ignibusque æternum  
 addictis, ac minoribus etiam sceleri-  
 bus onustis; peperci in hunc diem ti-  
 bi? heccine reddis mihi, adeo né asper  
 oleaster

oleaster ex mitis & optimæ oliuæ nucleo enasceris? deneger amoris grano, concupiscentia filuescens, è sanguine meo hostis exoreris?

Expergiscere anima mea ad haec querulas turturis tui voces; ne duræ in te cadant minæ Hierusalem olim intentatæ. Videns ciuitatem fleuit super illam, dicens, Quia si cognouisses & tu, & quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis: quia uenient dies in te, & circumdabunt te inimici tui vallo; & circumdabunt te, & coangustabunt te undique, & ad terram prosternent te, & non relinquent in te lapidem super lapidem; eò quòd non cognoueris tempus uisitationis tuæ. Ideo ta-

Luca  
19.

Thren. 3. bescit in me anima mea. Verè enim misericordie Domini quia non sumus consumpti: quia non defecerunt miserationes eius: sed miserabitur secundum multitudinem miserationum suarum. Tantùm leuemus corda nostra cum manibus ad Dominum in calos. Nos iniquè egimus, & ad iracun-

*iracundiam prouocauimus. Et tu opposuisti nubem tibi, ne transeat oratio. Ideo oculus meus afflictus est nec tacuit; et quod non esset requies; donec respiceret & videret Dominus de caelis. Verè enim lapsa est in lacum vita mea. Inundauerunt aquae super caput meum. Dixi, Perii. Inuocavi nomen tuum Domine de lacu nouissimo scelerum meorum, & de profundo delictorum meorum, cum erubescerem coram te factore meo, factus in derisum inimicis meis. Sed tu vocem meam audisti, carmen & lamenta, & humilitatem ac contritionem animæ meæ. Tantum ne auertas aurem tuam à singultu meo, & clamoribus, redemptor vitæ meæ. Ut qui retrò luridatus delinquentiæ maculis, nigra- tus ignorantie tenebris; super niuem & grandinem potenti dextera tua exalber. Non suffundor errore quo caruisse delectat: nemo proficiens erubescit.*

Hunc profectum quem à manu tua  
 iam

iam cœpi experiri, perficiat tantum  
 dextera tua; ut exinde ille ego nihil  
 quondam peneste, ne sit illa quidem  
 situla, aut areæ puluis, aut inane vas  
 culum figuli, arbor siam quæ foliis  
 perennet, gratumque tibi fructum  
 reddat; quæ non ignem, non secutum  
 metuat, sed manu tua circumfossa  
 rore fecundata; mortis retro titulum  
 & damnationis erasis, speratum in  
 horrea tua fœnus reponam. Pœnit  
 tet errorum, inuerecundia, crimi  
 num; pœnitet amasse quæ tu non  
 masti, quæ odisti. Porrige dolentem  
 dexteram, & hunc infantia adhuc  
 recentis catulum, necdum perfectum  
 luminibus par incerta reptantem  
 manu ducito; donec in plenum solis  
 dumque in ambulem vis mandato  
 rum tuorum.

Nam quid desperem sub hoc ca  
 pite spinis redimito; quid sub hoc  
 vultu alapis contuso; quid sub cot  
 pore verberibus flagrisque lacero  
 no

non singula verbera, singula fulmina  
 sunt amorem iaculantia? & non, tot  
 amorum fontes quot vulnera? tot  
 flumina, tot maria? Quis mihi con-  
 cedat hæc flagella sanguine dilecti  
 mei ebria? quis scopas cruorem tam-  
 quam nube depluentes? quis vincu-  
 la cælesti hoc imbri roreque madi-  
 da, rigidaque? quis dependentem  
 humeris purpuram meliore purpu-  
 ra tinctam? cara mihi flagra, quibus  
 pulsa morte æterna, vita reddita æ-  
 terna est. Quibus quatrūduanus fœ-  
 tens optatam lucem intueor. Amor  
 ubi es? ubi non es amor? spinis im-  
 plexum, vibicibus innexum, liuori-  
 bus immersum, vulneribus infixum,  
 sanguine permistum video. amo vos  
 meæ spinæ, vibices, liuores, vulnera,  
 sanguis meus. Odi scelera tantorum  
 malorum causas, amo vulnera quæ  
 licet non fuissent, si non præcessis-  
 sent crimina, tamquam vulneribus  
 flagra, amo tamen vulnera, odi cri-  
 mina.

M

mina.

mina. Non quod gaudeam vulneribus; sed quòd singula vulnera singuli ignes mihi sint: singula verbera, singula incentiua: singulæ spinæ singula prouocatoria, & magnorum proritamenta amorum. Nam quid ego iam essem sine illis? non æternorum ignium pabulum, & indefectæ flammarû numquam moriturarum materies? non perrenni celorum exilio deputatus, Dei quæ gloriæ quæ & deliciarum exul? quis ergo miretur amare me vulnera æternorum malorum depulsoria; bonorum æternorum largitoria?

Et tamen inter hæc amoris mei vulnera fluunt lacrymæ. Quid hebetis criminibus tamquam aggere circumseptus? dirumpe obstacula, solve vincula; & tandem totis profunde venis sanguis meus. Inter amoris vulnera commiserationis & amoris testes, mœroris gaudii quæ indices fluunt mea lumina, Ne parcite fecundissima, admi-

dolo



dolorum & amorum matrices oculi  
 venæque meæ. Fundite diuite qua-  
 qua fluxu quidquid purpurei roris  
 locuplete natat reconditorio. Quo  
 plus fuderitis, plus haurietis; fudif-  
 se, hausisse est; pepercisse, perdidisse  
 est. Exurgite oculorum fontes, &  
 vobis ipsis iam ad hæc verbera tam-  
 quam tubas & tympana grandiores,  
 mysta doloribus gaudiisque fundite  
 maria; donec colliquescat hæc amās  
 anima iungaturque amori suo, non  
 minoribus votiuis vulneribus lania-  
 ta, non rarioribus fontibus irrigua,  
 non tenuioribus fluminibus pro-  
 flua, paribus coronata spinis, conscif-  
 sa verberibus, liuoribus deturpata,  
 notata vibicibus.

O si non inferioribus amoris ar-  
 deam flammis? verum an in hac are-  
 na voluisse amare, amasse est? & pari-  
 bus voluisse amare, parib. amasse est?  
 an vota hic de penetrati pectoris fu-  
 cundissima, adnumerantur rebus? aut su-

M 2 spira

spira confagofo densata singultus;  
 audi è cordis intimo vota deprom-  
 pta; intuere tamquam à mediis igni-  
 bus calentia, vt nulla Babylonia for-  
 nax plus suspirauerit, plus despuma-  
 uerit ignium, nulli Siculi montes,  
 Vulcania antra plus euomuerint flā-  
 marum, nullus ardentius bos mugi-  
 erit, atque auidum hoc lacrymarum,  
 sudoris, vulnerum sanguinisque pe-  
 ctus amori meo.

## CAPVT. VI.

*Christo sub cruce fatifcenti.*

**T**ene crucis video sub pondere lapsū  
 bundum,

Cui quondam calum sarcina nulla fuit  
 Quid vereor pondus, supremāq; summi  
 ligni?

Aut ego quid verear Hercule sup-  
 fito?

Non lignum est cuius sub pondere lapsū  
 melat:

AMOR DIVINVS. 269

*Crimina sed nostra sunt cum data manu.*

*Hoc pondus, magnus sub quo meus ingemit Atlas.*

*Sidera notescunt, pressa fatiscit humus.*

Verum quousque sub hoc pondere?  
hoc cine amare est? & amoris hæc  
symbola æterni? quis ille sub cruce  
cælumque terramque proscindens  
gemitus? amantis & dolentis turtu-  
ris est compare destituti. Quæ sunt  
hæc sub cruce fatiscencia genua? lan-  
guentis amoris sunt, & graui vulne-  
re faucii, quo telo olim tacta clamat  
sponsa in delinquentis animæ & iam-  
iam abituræ subsidium, *Fulcite me flo-* *Cant. 2*  
*ribus, stipate me malis, quia amore læqueo.*  
Optatus animæ languor. Sed durus  
sub cruce languor. Maximè si immi-  
tia accedant vincula, funes, catenæ; si  
sæua insultantium & impellentium  
rabies, si hostiles calces, si pugni &  
proculcatio. quis efferas has immanè

M 3 sæuien-

fauientium animorum feritates lu-  
 bens volensque vltroneus subeat, si  
 non impellat amor? quis inter san-  
 guineos riuos, inter lacrymarum su-  
 dorumque; torrentes ingenti oppre-  
 sus pondere non vltimam reddat a-  
 nimam, nisi amoris manibus stipat,  
 nisi aromatum sponsæ cellis recrea-  
 t<sup>o</sup>, odoribusque; aspectuque; dilectæ sue  
 roboratus? quid non potes amor?  
 quò non rapis amantem? Crux, su-  
 dor, lacrymæ, sanguis, vincula, cate-  
 næ dulces amanti, tantum potiat  
 amato. Sed graue quando hæc pro-  
 fluunt ab amato. Nam quid minus  
 possumus amanti quam reddere vi-  
 ces amori, & pro amore amorem re-  
 ponere? verum quæ hæc barbaries  
 pro amore crucem sudore sanguine  
 que dilutam porrigere? durum est  
 non redamare amantem, opprimere  
 etiam ligno, humo, calcibus, que  
 mens humana capiat? multoque; mi-  
 nus cum viderit se inter hæc amari  
 calum

cælum & terra vbi estis? vbi benigni-  
 tatis & commiserationis sinus? vbi  
 pietatis & condolentiæ pectus? hoc-  
 cine amare & amari est? durus amor!  
 fluxerant horti inter sanguinum flu-  
 mina; natauerat prætorium purpu-  
 reo amoris torrēte; quot fligra, quot  
 spinæ, tot fontium scaturigines. Ve-  
 rùm non satis fuit amori. spirabat ad  
 victimæ locum meus Isaac, in quo  
 æternùm firmaret amoris monu-  
 mentum, cælo terrisq; in omnem æ-  
 ternitatem nobile.

Verùm ne ignoraret amatus amo-  
 ris sui triumphalem campum, aut  
 aberraret à via, signare illam voluit  
 purpureo amoris sui rore, vt curre-  
 ret in odorem vnguentorum illius,  
 nec abduci iam posset, cùm vniuer-  
 sam viam dilecti sui amico imbre si-  
 gnatâ cerneret. ô vis amoris! ad quæ  
 non rapis amantem amor? torcular  
 nobile musteo autumno meo graui-  
 dum, nullique magis quàm pre-  
 menti

menti quàm calcanti notum. Ego il-  
 le calcans criminum meorum pon-  
 dere, amoris succo inebriandus, rotè  
 fœcundandus, odore complendus.  
 Amica vinea, dulces vuę, vinum sua-  
 ue. Amo te mea vinea, vitis mea, bo-  
 trus meus, vinũ meum virgines ge-  
 nerans; sponſas dilecto meo apparatus.  
 Quis mihi dabit vt sternar puluillus  
 dilecto meo? vt inuoluar spongia a-  
 mori meo? vt innectar fronti fascia,  
 capiti velum? felicem me si in hoc  
 torculari adnectar amoris meo: si pur-  
 purei misceantur vtriusque fontes; si  
 lacrymæ lacrymis, sudoribus sudo-  
 res, sanguine misceatur sanguis; pec-  
 catricis animæ huius, & amoris mei  
 magni: si misceatur criminum meo-  
 rum fella, odorato amoris melle; si  
 perpluatur amaritudines animæ hu-  
 ius dulci amoris mei imbri, vt fiat vi-  
 num vnum, enascatur liquor vnus,  
 flumen vnum, torrens vnus, fons v-  
 nus, & amoris fons vnus.

Conce-

Concede hoc, qui solus potes amor, & bea hoc munere amantem, vt vno permistus torculari, vntis sim tecum; nec iam terrear, aut fugiam conculcantium pedes, magis etiam amem. Quàm plenè satiabimur tu & ego amor meus? quàm feliciter inebriabimur tu & ego dilectæ votorum meorum, eueniant tantum hæc vota mihi, vt amoris mei musto plenus nihil eructem aliud præter amoris mei vinum, duris licet torcularibus expressum. Beata vinea dilecti mei, quæ non labruscas, sed purpureos mihi protulit botros in purpureos fontes soluendos; in fontes non aquarum, sed vinorum viuentium, quorum odorato imbri cælum terraque perfletur. Et potuit gratior è terris cælos petere, amoris mei torcularibus expressio? & tamen quis credat tantum potuisse amorem mei, vt magnum illud cæli numen, æquæua progenies Patris, amati car-

M s ne

ne induta, spinea corona cincta, verberibus caesa, cruce onusta, terram sanguine rigaret; & hanc siccam, ardentem, adeoque exsuccidam & medullatam vniuersi corporis mei terram?

Quis credat sub hoc pondere iacere aeterni Patris sobolem eternam Deum de Deo, cuius nutu pendula haec stat terra: imò quis non arbitretur fabulam de fabula sumptam, aut comœdiæ aut tragœdiæ scenam, nisi fides testatissima protulisset? ingenii amoris vis nullo calamo aut mentis exprimenda! Quid præstiterat homo, ut mereretur hunc amorem? euulsum è sinu Patris amorem pedibus obiiceret cõculcandum, cruce premendum? melius hæc silentio transiguntur, dum mens admiranda bunda magnitudinem silentio testatur, plusque loquitur sine lingua stupor, quam omnium oratorum doctæ proloquantur voces. Non

cadunt



cadunt hæc in humanum pectus: ac  
 nec tota Angelorum series pro me-  
 ritis magnitudinẽ explicet. nam me-  
 riti causam nullam reperio, quo ma-  
 ior amoris mei amor puriorque est;  
 plusque illi debeo, qui nuda volun-  
 tate sua dilectioneque mea impul-  
 sus, tam valida amoris mei signa in  
 medium sparsit, quibus me in dile-  
 ctionis campum prouocaret. Pareo.  
 Neque aliud habeo quod repen-  
 dam, quàm vt amorem amore com-  
 pensẽm, amemque amorem meum:  
 cui cum tot nominibus omnia de-  
 beam, tum immiti hac sæuaque cru-  
 cis gestatione, omnia etiam debeo.  
 & si quod debeo erogem! scio non  
 posse. Hoc tamen possum, sed A-  
 moris mei prius succensus flamma,  
 vt amem; & pro Amore meo vitam-  
 que animamque profundam, siue  
 siue in cruce generosam, siue sub  
 illa depressam, siue flagris excus-  
 sam, siue spinis extortam, siue clavis

exterebratam, siue lancea exspicula-  
tam, siue labore exsudatam, siue  
mœroribus elacrymatam, siue san-  
guine profusam. Omnia tamen  
mori meo, vt ipso illius pondere op-  
pressus cadam, immergar que purpu-  
reo rori illius, musto illius, vino il-  
lius, vnus iam cum illo, ros, mustum,  
vinum, vno torculari expressum.

## CAPVT VII.

*Vestium in Christo spoliatio.*

**L**ACRYMÆ vbi estis? videtis hæc  
oculi, & statis? non quid quid hic  
fontium est, salit? non quid quid flu-  
minum, proruit? cui seruat is venæ  
meæ sanguinem, cui sudorem cor-  
pus? quò tam cæco impulsu ruis a-  
mor, immemor verecundiæ, viginis  
que prodigus ruboris? stupefcite cæ-  
lum & terra super hac verecunda ve-  
stium spoliatione, super hac immani  
casti corporis refectione. Pudor vbi  
eras?

eras? in omnium oculis effunderis?  
 hæccine casti amoris symbola, tam  
 prodigè ruborem diffundere? scele-  
 ra quò iuxistis amorem meum? quò  
 inuerecundâ criminum licentia?  
 quò libidinum pœnitenda sequela?  
 hocine est amare. Hic ille librator  
 Spiritus, qui super aquas ferebatur,  
 adlator & animator vniuersitatis,  
 qui calum sideribus, maria belluis,  
 terram varia fœcunditate dotauit;  
 cuius nutu frutices inculantur, fo-  
 lia formantur, gemina inflantur,  
 flores inornantur, & à quo omnis  
 generis paratura, partibus promota  
 grandescit; qui vites, qui hederas  
 textili filua, fruticesque arboref-  
 que post spolia vestit, ne diutiùs  
 nuditatem suam erubescant; ille in  
 virgine carne sua omnium exponi-  
 tur oculis, omnium luditur, omni-  
 um percutitur. Pudor & rubor vbi  
 estis?

Olim in theatris, in scelerum ac  
 libi-

libidinum tragediis, lasciuisque comœdiis, pudoris sui interemptores de nuditate sua deque propudiis occisæ in publico castitatis, ad lucem & populum expauescunt: quid arbitraris euenisse conditori tuo? sterilem credes vultum, & non suffusum rubore verecundis maduisse lachrymis? ille casti amator decoris, non erubuit ad alienos oculos, qui erubesceret ad suos? ac licet de libidine erubescenda sit nuditas, de innocentia tamen etiam in hac mortali vita sine rubore non est. Aut quis credat non erubuisse Agnetem, Agatham, tot lasciuientibus iudicium, carnificum, spectatorum oculis delusam? etiam de confessione & martyrio erubescenda nuditas est. Hoc tamen hic solatii, quod tam densa stola sponfas suas vestiuerit amor, vt credas amorem ruborem deteruisse. Tantum pro illo patiendi desiderium est, Quid si non absimile reperias in amore

amore meo. Vetus dictum. In media  
 procella, confusis nonnumquam ve-  
 stigis cæli & freti, portum ostendi  
 prospero errore; & in tenebris adi-  
 tus exitusque non rarò deprehendi  
 cæca felicitate. Quid si eadem repe-  
 riam in spoliatione amoris mei? in  
 qua tamen non littus aut portum  
 fortuita felicitate, sed spontanea &  
 prudenti reperias? cui enim non  
 crescat amor, qui videat illum qui  
 orbem comprehendit manu, cui cæ-  
 lum thronus, terra scabellum est, cui  
 omnis omnino gloria famulabūda,  
 & potestas in omnem æternitatem  
 est; eò amoris impotentia abreptum  
 ut propè se exueret pudore, quò me  
 inuerecundiam rubore suo tegetet,  
 vestiretque me sceleribus & volu-  
 pratibus nudatum, pudore suo. Ut e-  
 rubescere discerem, qui erubescere  
 desieram. Et porrò in inuerecundia  
 mansissem, nisi vidissem ob illam  
 erubuisse Amorem meum. Sed  
 neque

neque nuditatem meam agnouissem, nisi illam mihi in sua ostendisset amor meus, immanitatemque nuditatis meae rabore me suo docuisset.

Fuit hæc via mihi ad meliora, ut causas erubescendę spoliationis mee execrater, fugerem. Ut quidquid aut vetus error inquinauerat, aut ignorantia contaminauerat, aut improbitas nudauerat, ad omne penitentia verrens atque radens, & foras abiciens, mundam pectoris domum amori meo pararet, quod se ille cum caelestibus donis, diuinoque ornatu suo lubens insereret. Neque enim statim succidendus est desperatione ammus, si secundæ tertiæque quis penitentia spoliationisque Amoris sui debitor fuerit. Pigreat sanè peccare sapius, sed sapius penitere non pigreat. Pigreat sapius periclitari, sed non sapius liberari. Pudeat sapius donis caelestibus spoliari nudarique

in op  
milit  
stiri.  
medi  
Deus  
non f  
per m  
repor  
penit  
& san  
re, me  
dum,  
nem  
cæder  
thæ h  
depre  
duxit  
inedia  
cudib  
tentia  
mort  
Ponan  
dabo u  
si, quo

in opprobrium, in Adæ & Eux simi-  
 militudinem; sed non pudeat reue-  
 stiri. Iteratur inualetudo? iteranda  
 medicina est. Hinc cum prospexisset  
 Deus periclitaturos plurimos post  
 non semel concessam salutem, qui  
 per montes & saltus humeris essent  
 reportandi, secunda posuit solatia,  
 pœnitentiæ lauacrum, lacrymarum  
 & sanguinum balnea; in sacco, cine-  
 re, mœroribus numquam desperan-  
 dum. David dum potum fletu, pa-  
 nem cinere miscet, adulterium &  
 eadẽ confessione purgavit. Nabu-  
 thæ hæreditatem & sanguinẽ, Achab  
 deprecatione deleuit, læsuramq; ab-  
 duxit à diebus suis. Peccatrix Niniue  
 inedia ab exitio liberatur, etiam pe-  
 cudiibus enectis; cum malit pœni-  
 tentiam Dominus peccatoris, quàm  
 mortem. Hinc illa diues sponsio,  
*Ponam desertum in stagno aquarum, & Esa. 41*  
*dabo in solitudinem cedrum.* Ita tamen  
 si, quod plerique non dubitant, pro-  
 pter

pter exigui temporis volaticū gau-  
 dium; id nos in æternitatis periculo  
 tolerare non dubitauerimus; nec a-  
 speritudinem lacci, nec horrorem  
 cineris auersati. Quis enim in cocce-  
 no & Tyrio, in epulis lautioribus pro-  
 delictis supplicet? sequamur Apo-  
 stolum vt sanctitatis omnis & puri-  
 tatis ex semetipso magistrum, ita im-  
 puritatis omnis execratorem & ex-  
 piatorem; vt quæ exhibuimus me-  
 bra famula immunditiæ & iniquita-  
 ti ad iniquitatem; exhibeamus fa-  
 mula iustitiæ in sanctimoniam, ex-  
 hibeamus & pudicitia in ruborem.  
 Ne vltra immunditiarum gurgiti-  
 non dicam corpus, sed nec manum  
 tradamus, circumsonent preces, cir-  
 cumstagnent lachrymæ, omnisque  
 iam immunditia non modò exulet,  
 sed nec nominetur quidem inter  
 nos, sicut decet sanctos. Quòd si non  
 puduit discingi, non pudeat vesti-  
 ne cum erubescencia nostra pere-  
 mus.

mus.  
 dori  
 quer  
 miru  
 mus  
 cand  
 suo C  
 stitat  
 bore  
 pecca  
 rus e  
 crimi  
 quam  
 ruber  
 re cas  
 dore  
 pude  
 spon  
 erum  
 Nec r  
 lem v  
 me ill  
 culæ  
 delict



mus. Quasi non tolerandum sit pudori, offenso Domino satisfacere, quem non erubuerit offendere. Nimirum ad delinquendum expandimus frontem, subducimus ad deprecandum. Aliud nos docet exemplo suo Christus, cuius omnis actio, institutio nostra est. Exueram ego ruborem peccando, ingentemque peccatorum funem trahebam, ignarus erubescere, pudoreque omnium criminum frequentatione, tamquam potenti spongia deleta. Inerubescentiam hanc inaudito pudore castigare voluit Dominus, ut pudore illius erubescere discerem, qui pudere dissueueram. Ornauerat me sponsam suam, hac enim per lauerum prerogatiua me donauerat. Nec multo, obsoletaueram nuptialem vestem, exinde etiam exueram me illa. Ut non iam ob vnius arbusculæ delibationem, sed ob propria delicta destinarer ignibus, subsidio  
omni

omni destitutus, veste spoliatus, or  
perumque bonorum nudus. Quid  
faceret amor meus? pateretur in hac  
nuditate cælorum gaudiis excludi,  
inferorum pœnis addici? merebar.  
Verùm tactus miseratione intrinse-  
cus amor meus, erubescendam spo-  
liationem delegit, vt melioribus ve-  
stiret. Merebar in æterna infelici nu-  
ditate æternùm ignibus vestiri &  
conuolui æternis. Spoliari maluit a-  
mor meus, ne eternùm spoliarer or-  
namentis cælestibus, ne eternùm ve-  
rerer flammis ardentibus. Quid non  
debeo amori.

Nam quid tam contrarium puri-  
tati, quàm nudum obiici oculis non  
puris, conflagellari non castis? pudici-  
tiam cogita. Flos illa morum est,  
honor corporum, decor sexuum, in-  
tegritas sanguinis, fides generis, fun-  
damentum sanctitatis, siue sponta-  
nea illa, & amore solo delecta, siue  
ex voto æterni ignis & regni. Cogita  
deinde

deinde quàm graue fuerit pudicitiae illi, vt ita dicam, exuere cundari, cum castimoniae omnis indiuiduus comes verecundia sit, nec quidquam illi verecundiae aut pudoris prostitutione magis inimicum sit. Etiam pedem aut brachium nudare, morte multis acerbius fuit: vt non vltimis, flammæ & cadentes laminæ, prunæ ardentes, & viuicomburia pro lusu fuerint; pectore nudari omni morte grauius. Hinc quo castior quæque, hoc densiori pudoris armatura tegitur. Circumdat verecundiae vallum, murum sexui suo struit, vt nec suos emittat oculos, nec admittat alienos, cum sciat se publicatione periclitari, dum percutitur oculis non castis, & multis. Hinc non tantum pudicæ virginis est suffundi si à viro visa fuerit, sed & casti viri si virginem viderit. Mirum hoc è Gentilitate exemplum, cum Arabiæ fœminæ ita faciem totam tegant, vt vno oculo librato

librato contentæ sint dimidia frui  
 luce, ne totam faciem prostituant.  
 Quo ergo rubore credam amorem  
 meum, à quo omnis castitas & pudici-  
 tia fluit, & oppressum ac circum-  
 fusam fuisse, cum totum pudorem  
 omnium oculis vidit obiectum?  
 non arbitreris mille tormenta, mor-  
 tes mille antè subiturum, quàm  
 prostitutionem hanc pudoris? quo  
 magis arctioribus illi nominibus  
 obstringor, qui Amore mei quod  
 sæuissimum fuit delegit: cum ru-  
 boris ex se causam nullam habe-  
 ret, qui nulli culpæ obnoxius ef-  
 set.

Et verò occisæ innocentia, & pri-  
 mordialis peccati pœnam, vestem  
 fuisse, nemo ignorare potest, qui au-  
 dit, *Et aperti sunt oculi amberum: cumq;*  
*cognouissent se esse nudos, consuerunt folia*  
*figus, & fecerunt sibi perizomata.* Et il-  
 lud, *Timui, eò quòd nudus essem, & ab-*  
*scondi me. & istud Domini, Quis n. in-*  
*dicauit*

dicauit tibi, quòd nudus esses, nisi quòd ex  
 ligno, de quo praeceperam tibi ne comedere-  
 res, comedisti? è delinquentia ergo ve-  
 stis. quã cum ignorasset innocentia,  
 preuaricatio inuenit. Proditio proin-  
 de pudori vestis reperta. Nihil horũ  
 in Christo meo inuenies. Nec veste,  
 in ipso, innocentia egebat, quæ deli-  
 cto in pœnam irrogata erat. Quare  
 nihil habebat, quod erubesceret Chri-  
 stus meus; non suum, quo carebat;  
 non primorum parètum, è quorum  
 vetitæ arboris delibatione nihil ipse  
 virgine natus, Spir. sancto figulatus  
 fluxit. Nulla ergo ruboris causa, nisi  
 quòd nostris delictis erubesceret, ad  
 nostram in sua nuditate rubore p-  
 funderetur. Nescit erubescere nudi-  
 tas ignorata; cognita tamen (doce-  
 mur hoc exemplo primorum parèt-  
 tum) etiã oculis suis ruborem ad-  
 fert, quo magis alienis. Iã cum pua-  
 ricatricẽ nuditatem meam in se sum-  
 pisset amor meus, tanto erubescere  
 debuit

debut magis, quanto eum maior nuditas mea tenebat. Cumq; omnium in se præuaricationes sumpisset, omnium etiam nuditatem amplexus est, omnium proinde etiam ruborem: quò magis erubuit, qui tot causas ruborum habuit. Quot enim delicta, tot nuditates, & erubescentiæ causæ; quæ cum innumera forent, ruboris etiam innumeras causas habuit, tanto illi grauiores, quanto ipsi ab omni delicto, erubescentiæ causa remotior: vt nesciam an nõ hæc penarum omnium quas sustinuit aut maxima, aut tantum non maxima, primaq; ab illa, sæuissimaque & acerbissima fuerit. Vt hoc nomine plus debeam amori meo.

Pudor & verecundia vbi estis? vbi tu rubor pudicitie famulans? quid cessas anime? quin inuolas in dilectum, & oppositam corporis tui nuditatem regis? quid hæres dubius? qui eripiet ex pudico amplexu tuo ca-

stum

stum Amorem? quis reteget quem  
 toto contexeris corpore? ferrum? i-  
 gnes? carnificis manus? nemo me se-  
 parabit à te Amor meus. Minari pos-  
 sunt, secare, vrere; separare non pos-  
 sunt illum quem tu semel implaga-  
 tum tenes amoris tui nexibus: & nō  
 lusus subiicere securibus ceruices,  
 dare vstulandum corpus, dexteram  
 iniicere foculo, prunas calcare ar-  
 dentes, Babylonia fornace, aut lento  
 igne torrerī, si iungar Amori meo?  
 etiam apud seculum pugni quassant,  
 calces arietant, cæstus dilaniant, fla-  
 gella dilacerant, & grata memoria  
 legūt vulnera aut cicatrices qui passi  
 sunt, nec quisquam agonis sui præsi-  
 dem sugiliat. Corona nimirum pre-  
 mit vulnera, palma sanguinem ob-  
 securat, & plus longè victoriatum  
 quàm iniuriatum est. Quis ergo hūc  
 læsum arbitrabitur, quem lætum &  
 exultantem videt? quem non meri-  
 entem vibices, liuores, vulnera; sed  
 N cogi-

290 CAROLI SCRIBANI

cogitantem vides quantam posteritatis famam collatura hæc sint? quanto potiori iure Christianus ridebo vulnera, gaudens spargam cruorem, dilaniata siccis oculis intuebor membra, quæ amori suo implexa, ne morte quidem diuellantur. Quid? quod ipsa morte tenaciùs etiam inhæreat & quæ in hac vita temporario, in altera æterno iungantur nexu. Beati mors quæ arctiùs dilectum dilectum vinculat, necit potentiùs! quis beat bit me hac felicitate, vt sanguine purpurem dilectum meum; rubeat que iam non pudicitie pro palatio ne, sed amati sui cruore prodigantia & ferro sparso? gratus rubor amæ, fortuna me hac beatitate amæ meus. Tibique æternum iunge.



## CAPVT VIII.

*Clauis quibus affixus Christus  
cruci.*

**C**REDERES amorem volucris  
 similem, & ne periculum à fuga  
 foret, in clauandum. Cauea contine-  
 retur, & haberetur blandius; parieti-  
 bus cingeretur tamquam spatioso  
 carcere; siluis concrederetur tam-  
 quam assuetus ad amati dexteram  
 recurrere. At clavis configi, ne ela-  
 batur, durum; adeoque crudele &  
 barbarum saperet, ni amor ipse vl-  
 tronea oblatione in clauari voluisset,  
 vt amoris sui magnitudinem osten-  
 deret. Quare ne veteremur fugam,  
 ne allicientis ad se fraudem, configi  
 clavis voluit, vt quicumque amat  
 frui iam liber amore possit; illiusque  
 inhaerere & castis satiari amplexi-  
 bus. Eueniat hoc mihi. Sed ne-  
 que satior amplexibus, ita auarus

N 2      omnis

omnis amor est, nisi me totum ferro iisdem amoris clavis amori meo confixum. ô die! exorere meus Sol tantum te fruar amor meus, sed non nisi iisdem clavis confixus tibi, nulla nos vis, tempestas nulla, quæcumq; maligno afflatu nata separare possit.

At durum est configi clavis; etiam molle est, si configar amori. Crude ferreis terebrari clavis; etiam mite conterebret amori. Barbarum est igno configi clavis; etiam humanum si configar amori. Nam quid verum clavos? amabo etiam, si illis affigam amori: amabo & flammam, si illis coniungar amori: amabo & inferos ignes, si illis adnectar amori. Nam maior me intus alit flamma, si vincam amore, quam omnis alius mihi possit ignis; ita validior me tenent clavis, si adnectar intus amori, quam clavi omnes, ferrum omne adnectar te ligno valeat. Ignorat flammam, quæ cruci,

maiore ardet flamma; nescit clauos,  
 qui validiore configitur nexu. Quid?  
 quod non sentiat flammam, non sen-  
 tiat clauos, quisquis amoris ardet i-  
 gnibus, aut trabali amoris clauo in-  
 nexus amori est. Et tamen fatenda  
 veritas est. Durum fuit ferrum quo  
 affixus fuit amor meus. Duriora ta-  
 men fuerunt scelera mea, quibus suf-  
 fixus fuit amor meus. Audeo, & sua-  
 nes clauos dicere, si illos cum crimi-  
 nibus meis compararem, ita hæc supra  
 omne ferrum durefcunt; vt plumas  
 clauos omnes malleosque dixeris,  
 quibuscumque incudibus sudatos,  
 si um sceleribus meis composueris.  
 Nihil Ætna simile, nihil Vulcania  
 protrusit fornax. Vincunt omnem  
 duritiem, immanitatem omnem  
 crimina mea, quæ amorem meum  
 barbaro planè more confixerunt  
 cruci. Quo magis miror amorem, a-  
 mo amorem, qui vltro se obtulit  
 cruci, malleo & clauis; crederes reum

N 3 ingen-

ingentium ab orbe scelerum mere-  
 bar, fateor, & maiora merebar. sed  
 quid peccauerat amor meus? dimit-  
 titur nocens reus, punitur innocens  
 amor. Quæ hæc iustitia est, absoluit  
 nocentem, damnari innocentem  
 iustitia hic exulat. Amoris hæc im-  
 peria sunt; nisi & iustitiæ velis; cum  
 delicta mea, quæ cruces, quæ clauos  
 merebantur, in se suscepit amor  
 meus, ære suo, corpore suo luenda.  
 Nam ego licet affixus cruci, qui po-  
 teram iustitiæ leges explere, quæ  
 nulla in me tormenta explere pote-  
 rant? quare ne careret diuina iustitiæ  
 fructu suo, maior me, nec inferior  
 debitis satisfacere debebat. nullus hoc  
 poterat, nisi amor meus.

Verum indignum vnigenito Pa-  
 tris pro nocentibus pati. Vicit inde  
 gnitatem amor, & pro nocente reo  
 innocetem obtulit carnem, sangui-  
 nem, animam: vt indignantem pro  
 pè iustitiam, quæ reum sibi clamabat  
 tradidit

tradi, vinceret misericordia & amor, qui innocentem tradidit rei vestibus indutū, vt reus iam videretur qui innocens erat. Pro mancipio ergo, seruo, reo, sceleribus facto; dominum, regiam sobolem, regni hæredem, in quo non dolus non macula, clavis cruci suffigendum, in delictorum meorum expiationem, in debiti erogationem, tradidit amor.

Non amem vos mei clavi! perieram sine vobis, & perieram æternū nulla spe veniæ, mitigationis pœnarum nulla. Et tamen quis non oderit clauos? imò, quis oderit clauos sine quibus salus iam nulla? & inhumanum interim amare clauos, quibus tam barbara suffixione inclauatur dilectus meus. Et amare tamen cogor hos clauos. Non quòd amem vulnera amoris mei, sed quia clauos & vulnera amauerit dilectus meus. Nam cum indignum me amore, desperiret amor, & via sceleribus meis

N 4 inter-

interclusa potiendi amato? delegit  
 & adamauit clauos amor meus, vul-  
 neraque, quibus potiretur amato;  
 vt, si amem quod amauit amor meus,  
 non videar aberrasse ab amore meo,  
 ab affectu illius. Sanè si non amasset  
 hos clauos, non seruasset vulnera in-  
 ornatum, in testationem & incenti-  
 uum amoris. Vtrò delegisse, tulisse,  
 & seruasse, amasse fuit. Vt & ego nunc  
 amem vulnera, amem clauos, per  
 quos mihi aditus ad vulnera, ad inti-  
 ma dilecti mei, à quibus sine vulne-  
 ribus exulabam. Accesserunt vulne-  
 ra, & patefacta mihi regia antè clau-  
 sa, reuerati cæli. Vt clauos hos colam  
 tamquam cæli claues, tamquam re-  
 giae dilecti mei reuerantia claustra.

Beati planè clauis. Magis si me con-  
 figatis amori meo, & æterno confi-  
 gatis nexu, vt æternum vos amem,  
 venerer æternum tam sancti nexum  
 felicia internodia, & tamquam for-  
 tunatum gluten amoris, & mei. Æ-  
 ternum

ternum tantum nectar, æternum amem. Nec finis huius nexus, nec finis in omne ævum votivo sit amori. Hic si configendus clavus, beatus, dum potiar amore. Hic, si crux & lancea, spinæq; adnectantur & verbera, felix, dum per hæc iungar amori. Et quem terreant tormenta & clavi, qui amorem & coronas, præmia & triumphos cogitet? nam si in molibus amorem quæras, erras. Nullis rosas aut violis cinctus decumbit amor. Lacrymis, sudoribus, sanguine ubique natat. Intuere hortum, prætorium, Calvariæ locum. non omnis hic duritia, inbonitas, insuauitas, acerbitasq; gradum fixit? ita quisquis aliquando in plenum amorem cogitat, segregetur ad strictiorem disciplinam, robori per ardua ædificando vacet, præludat durioribus. Quid expauescis ad sudorem, horres ad vulnera, accusas sanguinem? etiam in humanis sub præmio peritura laudis,

N S

dis, nihil homini tam prosperè concessum, quin ei admistum sit aliquid molestiarum, vt etiam in amplissima quaque lætitia subsit semper aliqua non leuis querimonia, coniugatione quadam mellis & fellis. vt dictum bene, *Vbi vber ibi tuber*; ita & in diuini, miscetur dulcibus acerbis, quam diu hic animam trahimus. At vbi emissi in magnum illum diem puræque lucem, reddemur nobis decussis durioribus; æternoq; suauis nexu, omni lachryma siccata, omni suspirio demesso, omni mœrore deterlo iungemur amoris. Ita eueniat mihi, vt hic clavis, ibi in omnem æternitatem beata associatione configat amoris meo.

## CAPVT. IX.

*Votum cruci Saluatoris nostri.*

**Q**uam mereor pœnam, cum tu mihi  
caussa salutis,

*Impi*



AMOR DIVINVS. 299

*Impius immerita sim tibi causa necū?  
Tu pretium culpa, scelerisq; & criminis  
insons.*

*Nam si elus omne meum est, pœnaq; so-  
la tua est.*

*Hein; hi quid feci? quò me furor improbus  
egit?*

*O dolor! & crux stat crimine fixa meo:  
Et meus in media Christ<sup>o</sup> lacerabitur ara,*

*Et sceleris tanti caussa superstes ero?  
Aut si fortè mori tibi stat sententia Chri-  
ste,*

*Crux ferat vna duos : mors ferat vna  
duos.*

*Ita fiat dilecte mi. Crux vna duos, i-  
mò non iam duos; sed amplectatur;  
cingat, extendatq; vnum, amoris  
nexus vnum, vinculis clavisq; amo-  
ris vnum. Felix vnitas, quam inter-  
currens amor indissociando necit  
vinculo. Quis me innectat hoc, cla-  
uisq; è tam pugnantibus vnum sta-  
tuentibus, vt coadunescant duo  
hæc, ac concorporentur in corpus*

N 6 vnum,

## 300 CAROLI SCRIBANI

vnum, coalescant in animam vnam.  
 Felix crux, cui nobili hoc vinculo, &  
 tot per secula votis, optato innexi  
 duo, vnum iam sunt, non duo, nulla  
 æternitate soluendi, nulla ponendi.  
 Iungere anima mea dilecto tuo, nec  
 extra hunc amorem cruci suffixum  
 sponsum maritum vè agnosce. Huic  
 iungere nexu æterno, & iungere soli.

Salve ó mea crux tanti connubii  
 paranymphus. Felix, beata. Quis mi-  
 hi concedat fortunata metamor-  
 phosi verte in te? vt æterna consocia-  
 tione iungar dilecto Amori meo  
 quod vbi consecutus fuero, an di-  
 mittam quem amat anima mea? non  
 si mille castra circumstent minita-  
 bunda, non si inferorum exsurgant  
 portæ, aut quæcumque vsquam ro-  
 bora; non adeò si cælum ipsum in-  
 tentet arma. Nulla me vis à dilecto  
 separabit. Transfigant manus, for-  
 tiùs etiam adnectar. Conterebrent  
 pedes, potentiùs in hærebo. Tran-  
 usi be

uerberent latus, validiùs infigar. Et non iam duo, vnū ero cum tot modis transfixo dilecto meo. Nam quo plura vulnera, quo vis externa maior, eò certùs innectar dilecto meo. Secent, diuidant, vnumq̄ue exurgat vulnus corpus totum. Quò plura infixerint, plures validioresq̄ue nexus admouerint. Non separor. Ac ne æternitate quidem. Exerat fortuna quodcumque telum habet, deproinat infernus quidquid vbiq; armorum, deferat & calum quidquid minarum habet; nemo me dimouebit à dilecto tot nexibus firmato. Spolientur exarmenturq̄ue quotquot orbetoto armamentaria, & inurrant in vnum corpus. Omni maior ferrosus dilecto innexus. Quòd si negata mihi, felix optataq; in crucem commigratio: affigar saltem, & cum dilecto configar illi.

Asperior crux est? omni mihi purpura & pluma mollior est. Abite lecti, &

cti, & quidquid in mollitiem luxus  
reperit. Nullus mihi lectus cruce hac  
suauior est. ò configar! non minutis  
tantùm ferreis, sed trabalibus, è cha-  
lybe, aut adamante Vulcania incude  
conflatis clauis, quos nulla in æuum  
ætas aut potentia deneçtat. Optata  
dies! qua confixus amori meo, mu-  
tuo lauabimur, natabimus lachry-  
mis, sudore, sanguine! cùm vno vin-  
culo duo neçtentur, non iam duo,  
sed vnus, indiffociabili nexu vnus,  
mutuaque sanguinum permiſſione  
vnus.

Beata crux tot votis optata, quæ  
me coniungat amori meo! felices  
clauis tot lachrymis suspiriisq; exspe-  
ctati, qui me innectant dilecto meo!  
quid cessatis mallei, & vos Prætoria-  
ni milites? ò nimis iam benigni, & in  
pœnam lenti! etiam crudelitas man-  
ſueſcit, & leones feritatem ponunt?  
quid amorem meum suffigitis soli-  
tarium? date hoc saltem amori no-  
stro,

stro, ne disiungar ab amato. Crudeles si negatis. Efferata benignitas quæ clauos & crucem negat, ne adnectar amori.

Si deliciarum, opum, gloriæque societatem deposcerem, aliquid dandum amori esset. Nunc cum clauos & crucem poscam, quæ hæc barbaries est, tormenta negare? nimirum nimis molles clauis sunt. Admouete quidquid in sæuitiam ingeniosa reperit crudelitas. Tantum adnectar amato. Pietas negat? crudele pietatis genus disiungi amato. Pietas est iungi, pietas sociari. Clavis, lancea, trabibus hoc fiat, nihil admodum interest: tantum iungar, fruarque tot votis, lacrymisque, non dissociando nexu, cruce clavisque firmato. O me felicem ter & amplius, quando adnectar tibi amor meus? quando infigam purpurata oscula sudoribus, lacrymis, sanguine mysta tibi terror. nullus in amore dolor est, si illi iungar.  
disiungi

disiungi dolor est ; adnexo gaudia  
 manent. Quibuscumque adnectar,  
 nil moror. Etiam ignibus. audeo. Et  
 inferorum flammis. Nam quid mihi  
 tormenta ? nil sentit quicumque di-  
 lecto adhæret, licet ignibus ardeat,  
 æstuet fornacibus, & per omnia mē-  
 bra currant tormenta. Amor occu-  
 pauit artus, & totum possedit homi-  
 nem. Sæuiant licet in corpus omnia  
 pœnarum genera, si nō corpori suo,  
 sed amato inhereat anima, quid sen-  
 tiat corpus, non tam corpus quàm  
 cadaueri ? ferocite carnifices. Anima  
 si amato inhereat, nihil sentit. Crus in  
 compede, manus in ignibus, corpus  
 in craticula aut inter ardentis pru-  
 nas, quid sentit cùm mens dilecto  
 adhæret ? unguis & candentes lami-  
 næ, forcipes & ardentis tædæ, latera-  
 que lambens flamma quid possunt  
 cùm animus in cælo est ? & non in  
 cælo est, cùm inhereat amato ? in am-  
 bulante per corpus pœnæ, prospecta-  
 da

da præbete viscera, sæuite in abdita  
 naturæ, quid sentit corpus anima  
 destitutum? & non destituitur, cum  
 dilecto suo necitur non soluendo  
 nexu? perge crudelitas. Tantùm iun-  
 ge amato, & sæui. Æternumque sæui,  
 modò æternùm iungar illi. Etiam in  
 flammis & inferorum ignibus cæ-  
 lum mihi est, si amato in illis iungar.  
 Qui si negatur, etiam inter cælorum  
 suprema infernus erit; si conceda-  
 tur, inter inferorum infima cælum  
 erit. Nolo gaudia sine dilecto: nolo  
 cælum. Solus enim ille mihi cælum  
 est. Abite Sancti; non amo vos sine  
 illo. Procul gaudia; nulla mihi sine  
 illo. Fruantur illis alii, adde honores,  
 opes, delicias, & quidquid hic ma-  
 gnum. Ego dilecto, & ille mihi,  
 & æternùm illi, & mihi  
 æternùm.

## CAPVT X.

*Christo in cruce morienti.*

**Q**uid moreris si culpa mea est? quid  
vulnera perferis?

Ecce ego sum tanti criminis ipse reus.  
scilicet innocuo pensatur sanguine cri-  
men;

Quodque nocens meruit, expiat inno-  
cuius.

Quid faciam, quo me morienti testis ad-  
esse?

Cetera si desint, mors mihi testis erit.

Dic quicumq; vides me morte mea inma-  
rientem

Et super imposito corpore morte mori:

Hic qui umq; mori potuit sine vulnere, a-  
mauit.

Omnibus aeternum hoc pignus amoris  
erit.

O moriar! nam quis prudens sine a-  
nimo vitam opter. Mortua hic vita  
mea est, erepta anima. Violentæ ma-  
nus



huius quæ vitam rapiunt languido;  
 quæ corpus spoliarunt animam; vidua-  
 runt vita sua, nulla commiserationis  
 spe reliqua. Quò raperis mea vita?  
 quid amantem deseris, aut destituis  
 tot modis vinculatum tibi? vis me  
 vivere sine vita? morior. Vis lassam  
 trahere animam sine anima? tu mea  
 vita, anima tu mea es. Aliam nec vo-  
 lo, nec novi. Quare si tu mea vita  
 moreris, morior; vivo, si vivis. Et ta-  
 men tu moreris ut ego vivam: tolli-  
 tur nimirum vita mea, anima mea, ut  
 ego vivam. Viue tu vita mea, moriar  
 ego, ut potissima pars mei vivat. nam  
 si tu moreris, duo moriuntur, tu &  
 ego. Unus moriar. Vt cum qua m-  
 ris mea causa? go ille. ego non semel  
 mortis reus, & tu moreris. Pei petra-  
 tor scelerum ego, & tu luis. Et tamen  
 nisi tu moreris, morior ego; vivo, si  
 moreris nobilissime phoenix, è cuius  
 cinere vita nascitur mihi; qui temet-  
 ipsum funerans, renouas, natali sine  
 dece-

dece-

decedens, atque succedens iterum  
phœnix. Orientis ales clarissime, de  
singularitate famose, de posteritate  
portentose. Nam quis alius è sangui-  
ne & morte novas protrudat vitas?  
quis animet morte sua mortuos?

Sed quò mihi hæc singularitas, si  
tu viuas vnus? viuamus omnes vt tu  
moriaris vnus. Ita tamen, vt & tu post  
mortem vita viuas cariore. quid mi-  
ramur post mortem vitam, verus è  
morte vitam? non dies moritur in  
noctem. Et post funestatum mundi  
honorem, post sepulchrales tene-  
bras, iterum dies mortem suam noc-  
tem interimens, rescindens sepul-  
turam suam tenebras? non redor-  
nantur specula Lunę quę mensstruus  
numerus attriuerat? sidera sanè de-  
functa viuescunt, tempora vt i finiū-  
tur, incipiunt, fructus consumuntur  
& redeunt: & semina non nisi corru-  
pta & dissoluta foecundius surgunt:  
omnia pereundo seruantur, omnia

de

de interitu reformantur. Et non arbores vestiuntur post spolia? & quis miretur mortem tuam vitam meam? vitias, vt integres; intercipis, vt custodias; decoquis, vt vberiora & cultiora restituas; exterminas, vt erigas; extinguis, vt redaccendas, de fraudatore seruator scemore interitu; cum tua morte viuimus omnes. Quid faceret amor? viueret? moreremur omnes. Ego vt viuamus omnes, moritur amor. Imò viuit amor. Nam ni mortuus fuisset amor, non viueret amor; adeoque iam mortuus fuisset amor, ni mortuus esset amor. Nam quis fuisset hic amor qui vitæ suæ omnium postposuisset vitam, vt soli sibi viuere? amor erat, & via alia dederat amatos vitæ reddendi; mori debuit amor, vt viuerent qui sine amoris morte viuere non poterant.

Immensus amor, nullisq; circumcinctus terminis, à fine ad finem protensus, qui animæ suæ vmbra, spiritus

ritus

## 310 CAROLI SCRIBANI

ritus sui auram, oris sui operam noluit æterna sepeliri morte. Noluit manuum suarum operam, ingenii sui curam, afflatus sui animam, molitionis suæ sponfam, liberalitatis suæ heredem in æternum destituere interitū. Voluit proinde mori ut morte sua superindueremur immortalitate qua carebamus. Iacebamus in inertis somno, donec amoris morte indueremur domicilio de cælo, quo gementes indui desiderabamus labefactata morte, adeoque & mortua morte; ut immortalitate vestiti nobili vicaria de vestitione, amoris & nostri, qua mortali tegetetur indumento immortalis antè amor noster, nosque mortales immortalis illius tegetemur operimento, ne inferos experiremur vsque nouissimum quadrantem exacturos. Futurum hoc nisi amor meus animam pro amato poneret, mortemque suam arrhabonem vitæ nostræ relinqueret, ita tamen

men  
quò  
mor  
set,  
lem.  
ritur  
fund  
arista  
verò  
ædific  
muni  
Nullu  
sume  
veste  
mam  
& lach  
vulne  
cutier  
mola  
Sequit  
quid  
tum,  
manu  
dexter

AMOR DIVINVS. 311

men ne in interitū relinqueret. nam  
quò mihi amor si non resurgeret a-  
mor? qui è carne mortali cùm exis-  
set, morte vitam induit immorta-  
lem. Ita & apud mortales nudum se-  
ritur granum sine folliculi veste, sine  
fundamento spicæ, sine munimento  
aristæ, sine superbia culmi; exurgit  
verò copia scæneratum, compagine  
ædificatum, ordine structum, cultu  
munitum, & vsquequaq; vestitum.  
Nullum signatius amoris mei do-  
cumentum: discingitur spoliatur que  
veste; nudus & inuestis totus ani-  
mam ponit, ornamenta nulla, sudor  
& lachrymæ & sanguinei torrentes,  
vulnera & flagra tritico nostro ex-  
cutiendo, crux & clavi tamquam  
mola frumento nostro conterendo.  
Sequitur extensio & laceratio, ne  
quid remaneret penentralibus abdi-  
tum, ne quid seruasse sibi auarior  
manus, ne non profudisse liberalior  
dextera videretur: surgit que post  
hæc

hæc vita cultior, de splendore, de or-  
natu, de agilitate, impassibilitate, im-  
mortalitate, de cælestibus donis o-  
mnibus, in testationem resurrectionis  
nostræ vitæque secundæ, de uicta  
semel & conculcata morte.

O amor! & ô cara iam n̄ mihi mors,  
vitæque omni carior mea, qua sola  
viuit amor meus mihi, uiuo ego illi.  
Non uiuerem nisi ille antè gustasset  
mortem, imò nisi morte sua mortem  
calcasset, peremisset. Nec poterat al-  
liis armis mors uinci quàm suis. Mors  
ergo mors uincēla erat, & in trium-  
phum, sola morte mors ducenda fu-  
erat. Felix mors! qua vna, de uicta  
morte, & sub æternum iugum missa  
uiuo iam nō mihi, uiuo amori meo  
uiuam æternum! Sed antè moriar  
illi, seculo mortuus, carni, delitiis, ho-  
noribus, opibus, purpuræ, volupta-  
tibus, toti q; mundo mortuus. Ut ui-  
uam illi, & illi soli. Sed antè in cruce  
morte coniunctus ipsi. Nam si uel  
amo

amo amorem meum, nō affigar cum illo, qui amore mei affixus est cruci? & vbi melius erit mihi, quā in amoris sinu, inter amoris vbera? quę si nō reperio nisi in morte, & crucis morte, quid diutiùs ambigo, aut in incertum suspensus hæreo? aut cur non inuolo in amantem cruci suffixum, vt confixus illi inter clauos & lanceam amoris mei optatis fruar delitiis: vbi vbera mea, lac meum, voluptas mea, lancea & clavis confixa sunt amoris meo. Cum quo si non suauiter, fortiter tamen, & non inglorius occubam in hoc amoris lecto: in quo vltimam illius animam legam, vltimam hauriam, in illiusque vicissim amati pectus, exspirem amantem hanc animam, vt illud æternum animem spiritu meo, æternumque ego animer spiritu illius.

Felix hora tam nobili vicaria demutatione vouenda. ô quando! moriar tecum, commoriar tibi, vt conuiuiam

O

uiuiam

314 CAROLI SCRIBANI

uiuam tibi! optanda mors. Nolo vi-  
tam. Mortem volo, & amoris me  
mortem, qua vna viuam illi, si ante  
commoriar illi. Moriamur anima  
mea, sed immoriamur vberibus il-  
lius, qui solus morte sua vitam largi-  
tur amato: & cuius vnus morte vtra-  
uiuimus æterna. Sit æternùm hoc  
mor meus. Æternùm commoriar tibi,  
vt æternùm viuam tibi: æternùm  
configar tibi, vt æternùm coniungam  
tibi dulces clauis tantæ coniunctio-  
nis causa mihi non vltima. Dulce  
lancea, cuius vnus vulnere amor  
ego æternùm configimur in hoc  
moris lecto. Semper eueniant mihi  
hæc vulnera, semper clauis & lancea  
quibus amori confixus meo, æter-  
nùm illi socier æternùm commo-  
riar, conuiuam æter-  
nùm.

E  
Lance  
Ne  
Si nes  
Hi  
Hasta  
Def  
Hasta  
Pe



CAPVT XI.

*Ad vulnus lateris Christi.*

**E**Rgo latus Christi clauso cor pandit a-  
mori,

Nec poterit ferrum per latus ire  
meum?

Lancea parce anima. Quid enim furis? ô  
caue, torus

Nemus ex illo vulnere sanguis eat.

Si nescis, mea mens Christi latet abdita  
corde;

Hic viuo hic animam vulnerat hasta  
meam.

Hasta ferox, mea sunt, quæ tu fers vulnera  
Christo.

Desine. mortem vnâ vulnus vtrumq;  
dabit.

Hasta sitis? Christi de vulnere parce  
cruori.

Pectus habes nostrum, sanguinis hic  
satis est.

*Sin tibi non satis est pectus, totum hoc pete  
corpus.*

*More niuis sanguis sole fluentis eat.*

Si nec hoc satis improbæ firi est, vna  
seca nouacula quicquid in corpore  
venarum est; vt quaqua parte pur-  
purei saliant fontes, purpurea fluant  
flamina, è quibus dilecto meo nas-  
catur mare magnum, cui prospero  
diuini flatus impulsu secundo inna-  
uiget cursu, fluctibus ventoq; felix.  
Quàm bene miscentur humana cæ-  
lestibus! fortunati dies! felix sociatio!  
ô quandoa! ut quousque inter spem  
metumq; dubius destituor vento  
aut fluctibus? imò quamdiu desti-  
tuor amico ferro?

Verùm quid quereris anime, &  
pro dilecti vulnere latus opponi  
tuum? vis illo carere & carere cælo  
vis non aperiri hæc ostia, & referant  
cælum? vis firmari hos amoris ad-  
tus, & ære cælos fusos stare imper-  
uios, nulli penetrandos animæ, qui  
no

non lotos agni huius purpura, qua  
 sola, delibuta cedunt metalla, qua-  
 cumque incude sudata? vis non re-  
 nelli hos amoris cardines, vt exclu-  
 daris ab amoris domo? Quòd si a-  
 mores amas, & amoris tecta, ama  
 vulnera amorum ostia. Iam quid ac-  
 cusas ferrum? ama quæ referant o-  
 stia cælorum clauēs. Obsequor. Abi-  
 teodia, indignatio & æmulæ voces.  
 Amo te meum ferrum, amo vos a-  
 moris cælique mei beatæ clauēs. Fe-  
 lix ô nimum ferrum tam nobili præ-  
 rogatiua dilecti mei purpura vestitū,  
 dilutum purpura! quis me beabit  
 hoc ferro? veriùs è voto meo, quis  
 me mutabit in hoc ferrum, vt sim  
 hasta dilecto meo, fiam lancea lateri  
 illius? semel infigar; numquam euel-  
 lar. Semel illius vestiar purpura; nū-  
 quam exuar. Semel illius poter vino;  
 semper inebrier. Grata ô mihi pe-  
 nuaria purpureo natãtia diuitem vin-  
 demia vino. Grata cellæ promæ a-  
 moris

O 3

moris cibo locuplete reposito-  
 rio facta. Satiet tantum æternum hoc ci-  
 bo & potu: vt iam non inter vbera  
 pascas, sed corde dilecti mei. Ibi fi-  
 gam tentoria mea, ibi construam to-  
 rum genitricis meæ. Ibi cubabo in  
 meredie, in die desponsationis meæ.  
 ibi ad eum commorabor omnibus die-  
 bus vitæ meæ.

Ite Regum opes & surgentia celo  
 tecta inuidiam Babylonio vertici fa-  
 ctura. Ite laquearia auro grauida, &  
 solido tantum non auro perpetuisq;  
 gemmis cælata. Ite sub argento, au-  
 ro, gemmis gementes papiliones lac-  
 sum nauseantemque delitiis domi-  
 num tegentes. Nulla mihi tecta, la-  
 quearia nulla cruce nobiliora. Nul-  
 lum stratum, mutatoria nulla qua-  
 cumq; margarita, aut peregrina acu-  
 inorata lateri dilecti mei suauiora.  
 Dulciora que illius mihi vulnera, su-  
 per mel & fauum, superq; saccharum  
 & vina quocumq; torculari sudata.

vt non immeritò amem te mea lancea, tantorum mihi munerum felix. erogatrix. Perge fodere. non queror vltra. vt & ego pergam amare vulnibus purpureoq; lacte plenus. beata vulnera. & tu etiam magis lateris mei vulnus nobile.

Nam vt reliqua venerer, tu mihi tamen ante alia, princeps amoris mei. Nam vt facilis aliis, quos non tanta delictorum moles premit, aut innocentia etiam decorat, per pedes manusq; aditus: mihi tanta criminum rupe prægrauato, nisi maior laxiorq; pateat via, excludam amoris domo. Et quò mihi pedes manusq; innocentia, aut leuioris delicti digitales semitæ? ostia pandenda peccatori hæc erant. Donauit hoc me munere lancea; beata dono suo. Beatior ego dono illius, cum integra nunc pateant atria effractis verius quàm refertis valuis, lato cui-

O 4. cumque

cumque magnitudini itinere: etiam  
 rupibus hic stratum iter, & compla-  
 nata cuicumque oneri via est; eò cer-  
 tior, quò fidentiùs illam calcat, qui-  
 quis grauiore sarcina premitur. Ego  
 ille sum è gementibus sub immani  
 pondere primus, ex egentibus ma-  
 ximus, ex ægrientibus summus. Et  
 quid sperem nisi leuari onere, vale-  
 tudinemque reparari? vt deposita se-  
 mel in hunc portum sarcina, lætus  
 hilarisque habitem in atriis tuis, vbi  
 pascar & explear purpureo lacte tuo,  
 super vbera matris & cælorum deli-  
 tias expetito. ò pascar, & æternùm  
 fruam his delitiis! æternùm habitem  
 in domo tua felici lancea reclusa, vt  
 in seculum seculi laudem te, iungar-  
 que tibi non dissociando æternùm  
 nexu! ò quando! negas? quid nisi vim  
 faciam, lanceaque iam factus, tam-  
 quam oppositos amori aggeres, per-  
 rumpam reluctantia latera? quam-  
 quam quid reluctantur amore gra-  
 uida?

uida  
 taler  
 quis  
 quid  
 etern  
 quan  
 tis, t  
 bus, e  
 sterriz  
 bus a  
 meæ  
 nisi cr  
 letibu  
 rum n  
 concu  
 nacib  
 ræ illæ  
 meæ e  
 tam al  
 caro e  
 dum h  
 miore  
 rant la  
 lueran

uida? quæ mater non exoptauit na-  
 talem diem tot mensibus prelasum?  
 quis amans non coniungi amanti?  
 quid? quòd mater omnis amans est  
 eterno grauidata partu? quem num-  
 quam in plenum effundet, nisi amā-  
 tis, tamquam obstetricantis mani-  
 bus, educatur in lucem. Ego illa ob-  
 stetricum sum, quæ ferreis hastæ mani-  
 bus amorem eduxi. Non manus illæ  
 meæ? nam quod illud fuit ferrum  
 nisi criminibus meis lentatum, sce-  
 leribus malleatum, incude delicto-  
 rum meorum exasperatum, ignibus  
 concupiscentiæ meæ tamquam for-  
 nacibus temperatum? meæ ergo du-  
 ræ illæ manus. Felices, quia amoris  
 meæ eductrices. Et quæ eduxisset  
 tam altè habitantem? mollis omnis  
 caro est. Ludit in superficie. Tentan-  
 dum hoc profundum certiore fir-  
 mioreque bolidè fuit. Et obdurue-  
 rant latera, totque iam seculis occal-  
 luerant solibus excocta. Quid face-

O 5, ret:

322 CAROLI SCRIBANI

ret nuda manus? ferro & chalybe o-  
pus erat. Valentioribus nimirum re-  
mediis educendus amor erat, tot  
propugnaculis obsessus. Ergo ferro  
tentata & inuenta via est. Quæ aber-  
rantem me & alia omnia cogitan-  
tem, ad intima amoris deduceret ha-  
bitacula. Ô sit æternum! ibi conuiuia,  
ibi commoriar dilecto. Mori enim  
ibi, vita mihi est, & non moritura vi-  
ta. Quam ita demum voueo, vt nul-  
lam mihi velim vitam sine fortuna-  
ta hac morte. Audi hæc vota dilecte  
mi. Quando?

Ⓞ *quando mens hac generosa prodigavi-  
te,*

*Pectus in hoc patulum deuomet hanc  
animam?*

vt sedem ibi figat æternam; dilecti q;  
mei cor exanime noua animet ani-  
ma; vt spoliata anima sua, anima vi-  
uat cor illud mea. Felix anima, q̄ tri-  
duano peregrinante exilio, anima di-  
lecti mei, vicariū præbes munus: ma-  
gis



gis etiam fortunata, cum dilecti tui  
anima vita viues meliore, nobiliore.

Da hoc qui solus, potes dilecti mi,  
vt tota tu viuas anima mea, ego tua;  
æternaque sit vicaria hæc commuta-  
tio, commigratio, animatio. Hæc re-  
quies mea, cælum meum. Oppu-  
gnent hostes, & vniuersa incurrat.  
inimica manus, omnes inferorum a-  
cies, illectrix caro, superbix & auari-  
tix agmina, & quidquid vsquam in-  
surgat tempestatum minarumque:  
latus hoc mihi pro propugnaculo e-  
rit valido & potenti, quo tectus ad-  
uersarias rideam molitiones; & tam-  
quam vento raptam paleam excu-  
tiam omne hostile ferrum, iacula,  
fraudes, robora, quocumque patre-  
nata. Fluctus cogita, & superstan-  
tem rupem. Fremant illi, sæuiant-  
que & insurgant cælo minitabundi:  
quid nisi iras suas bibent repercussi  
& fracti illæsa victrice rupe? eadem  
de valido hoc latetis propugna-

O 6 culo

culo cogita. Irruat quidquid terris  
 inferisq; magnum validumque. Flu-  
 ctus videbis rupibus repercussos, fe-  
 stucas montibus incurretes, imbel-  
 lemque; nudamque; Pygmæam manum,  
 armatis gigantum exercitibus insul-  
 tantem. Eueniant hæc mihi propu-  
 gnacula, castraque; tutelaria æternum,  
 ut protegar illis omnibus æternitatis  
 annis. Cõcede hoc mihi dilecte mi,  
 dilecte votorum meorum. Delitias,  
 opes, honores, & quidquid terris  
 gaudiorum, dignitatumque est con-  
 cede aliis. Hic mea possessio, hæredi-  
 tas mea, delitiæ, voluptas, gloria, sci-  
 entia, corona mea, & omnia. Extra  
 te pauperies mera, inscitia, inboni-  
 tas, dolor, mærorque; præcordia exu-  
 rens. Procul hæc à me, quia procul  
 ab amoris domo, in qua æternum  
 viuam illi, & illi æternum soli,  
 & ille mihi.

## CAPVT XII.

*Votum vulneribus Christi.*

SITIO. & iam exaruerunt fauces e-  
 mortuo palato. Nec duram quis-  
 quam sitim leuat. Immanis inclemē-  
 tia, potum animo delinquenti, &  
 iam iam morituro negare. Vina pro-  
 pinas? mors in hoc poculo est. Nolo  
 vina, quacumque gemma rideant,  
 quocumque flauescant auro, qua-  
 cumque enata vite. Fel merum mihi  
 sunt & sitienti mors animæ. Aquam  
 præbes? quid mihi fontes & flumina  
 narras? nec toto satier Oceano. Nisi  
 fontes largiaris euaporato amati cor-  
 pore salientes, aut torrentes oculis  
 proruentes, aut flumina latere de-  
 currentia. Hæc si concedis, satior.  
 Magis tamen sanguine leuor. San-  
 guinea namque hæc sitis est, sangui-  
 ne sedanda, & non nisi amati sangui-  
 ne. Vt non immeritæ iam cant vo-  
 ces

ces anhelō sitibundoque pectore  
ductæ,

Sanguine quando tuo satiabor, vulnere  
quando?

Quando eris, ð, nostris spongia vulneri-  
bus?

Quando dabis nostris latices tua vulnera  
Christe?

Quando bibent quidquid sanguinis im-  
pluitur?

Quo plus Christe bibes, plus sanguinis ex-  
undabit;

Quo minus ebiberis sanguinis, hoc mi-  
nus est.

Ergo, vis sanguis fluat ut de diuite ve-  
na,

Largius hac bibito, largius ipsa fluat;

Sin mihi vis sanguis fluat ut de paupere  
vena,

Parcius huc bibito, parcius ipsa fluat.

© fluat. & mystis lachrymis duo flumina  
surgant,

Sanguineis lachrymis flumina mysta  
tuas;

Flumi-

Illumina per salebroſa tibi ſuſpiria du-  
cta,

Nam placet ingenio fractior vnda tuo;  
Perq̄ genas qua labitur aſpera. deturpa-  
tas,

Esſe ſoles in qua remus & vnda ſimul.  
Qua ſulcante genas, felix innauigat æ-  
quor,

(Chriſte ſit eternam) mens tua fide  
ratis.

Satior hoc Chriſte medicabulo flu-  
mine tuo; ſatiare pœnitentis & a-  
mantis meo. Felix tu mihi ſpongia  
purpureo rore madida, qua & abſter-  
gas noxia, & largiaris profutura. gra-  
ta ſim ego tibi, qua quidquid hic  
melioris ſanguinis nomini fluat tuo.  
Fruamur his mutuo ſpongiis fonti-  
busq̄; dilecte mi. Sed prior ego fruar  
tuis. Nam ſi tuos ſubtraxeris; elan-  
gheat neceſſe, adeoq̄; & moriatur o-  
mnis vena mea. Diuite currant tuæ  
fluxu; diuite current meæ. Verū quid  
quæro fontes? null⁹ mihi orbis eme-  
tien-

tiendus, aut tamquam vellera vlti-  
 mo sole quærendi. Video in procin-  
 ctu perennes desideratosque fontes  
 dilecti mei manibus, pedibus, latere  
 scaturientes. Quoscumque non iam  
 illex malorum improba, sed amica  
 exasperat sitis, accurrite; quoscumque  
 non carnis fatua, sed melior deco-  
 quit flamma cælo reponenda, accur-  
 rite. Patent fontes, fluminaque diu-  
 te manuum, pedum, lateris scaturi-  
 gine proflua. Nulla hic auara dexte-  
 ra, non pes retractior, non emarci-  
 dum latus, & succo suo viduum.  
 Prodiga hic fluunt flumina vena-  
 Quæ non longo circuitu nascuntur  
 in maria. Bibite & saturamini qui-  
 cumque noui nostri Gedeonis mili-  
 tia digni. Bibite & inebriamini qui-  
 cumque digniori iam militiæ Chri-  
 sti nostri sanguine tamquam sacra-  
 mento adscripti. Quid heres anime  
 lauari his fontibus potes, natare flum-  
 inibus, nauigare Oceano, omni-  
 bus

bus  
 prou  
 Pecc  
 lachr  
 fange  
 Ve  
 medi  
 nusq  
 verec  
 bis de  
 stus f  
 ne? h  
 na, cr  
 guis h  
 pera.  
 vbi de  
 cede &  
 tium  
 despe  
 atern  
 ra & h  
 late d  
 Pedes  
 circu

bus exsaturari. Aude. Nam & vltro  
prouocat, qui profundit. Ne time.  
Peccata terrent? lauare his balneis  
lachrymis, sudore, pectorali lymphā  
fanguineq; dilecti tui natis.

Verecundia retinet? quid æger ad  
medicabulas verecundaris aquas?  
nusquam magis quàm in re salutis  
verecundia noxia est. An expecta-  
bis donec præcordia depascatur æ-  
stus sera pœnitidine, sera relectio-  
ne? horres maiestatem? clauis & spi-  
næ, crux & lancea, lachrymæ & san-  
guis hominem suū loquuntur. Pro-  
pera. Distulisse in re salutis, fatuum;  
vbi de æternitate concertatio est. ac-  
cede & fidenter hauri. Fiducia, ini-  
tium salutis est. Nimijs timor, & in-  
desperationem vergēs ad infelicem  
æternitatem semita est. Ergo prope-  
ra & hauri nec contentus fluminibus  
latè diffusis, capita ipsa fontium pete.  
Pedes amplectere, stringe manus,  
circumdare lateri. Nusquam parce.  
etiam,

etiam, ô liceat! cū sanguine animam  
 bibe. ô pedes! quando vos amico la-  
 chrymarum proluam balneo? quan-  
 do siccabo cum dilecta, cuius in Eu-  
 angelio decantata laus est, capillis  
 ancillantibus? ô manus! quando in-  
 figam casti pudoris oscula? nec di-  
 mittam, donec cum luctatore tuo  
 benedixeris mihi seruo tuo?

O latus! quando conuoluar tibi,  
 audaci licet, amico tamē nexu? quid  
 fores pulsas anime? ingredi. Pa-  
 tent ostia. Nullus hic iudex, carnifex  
 nullus est. Medici, patris, sponsi tui  
 thalamum hic habes. Ingredere. Ne  
 parce. Etiam interiora pete. Nec ve-  
 stibulo contentus, atria percurre. ad-  
 eoque magnæ huius domus intima  
 scrutare. Nec intactum quidquam  
 permaneat ab auida auarâque manu  
 tua. Rape. Furtum hic omne, victo-  
 riæ seges est. Nec sacrilegia pertimes-  
 ce. Tuum est quidquid hic est, amati  
 donatio. Etiam cur ipsum rape fe-  
 lix

lix pa  
 sine a  
 tuum  
 Falle  
 doliq  
 risare  
 enim  
 lo. P  
 vulne  
 ebriet  
 re qua  
 mam  
 mati  
 ô poc  
 maria  
 tione  
 vulne  
 Vber  
 Quid  
 an for  
 possu  
 ra. Se  
 loqu  
 sunt h



lix prædator. Ac ne excors tamquam  
 sine anima maneat dilectus tuus, cor  
 tuum repone beata demutatione.  
 Falle, si potes. Dulces amoris ludi  
 doli que. Nil time. Fefellisse in amo-  
 ris area vicisse est, amasse est. Neque  
 enim vltra amorem doli, aut sine il-  
 lo. Prius tamen satiare & inebriare  
 vulneribus. Ne verere. Laudata hic  
 ebrietas est. Quin & ante disrumpe-  
 re quam finem statuas. Felix, si ani-  
 mam in his poculis posueris, si in a-  
 mati vulneribus animam efflaueris.  
 ô pocula, fontes, torrentes, flumina,  
 maria. Bibam tantum æterna pota-  
 tione, nec antè finem poculis, quam  
 vulneribus sanguis. bibe anima mea.  
 Vbera sunt purpureo lacte plena.  
 Quid matrem verecundaris infans?  
 an fors hic aliquis ludit? mentiri non  
 possunt matrem distenta lacte vbe-  
 ra. Secretum premat vtero, vbera  
 loquuntur. Audenter inuola. Tua  
 sunt hæc vbera. Tua sunt. Quæ non  
 tenui

tenui auaraque venula nutrimenta  
 spargunt, sed ingenti ostio nutritia  
 flumina fundunt, prodigoque sypho-  
 ne excutiunt fontes. Aude, & bibe a-  
 nima mea. Manant hæc vbera tibi  
 siti restinguendæ, pro dactæ saluti  
 redhibendæ, vitæ reparandæ. Fruere  
 delitiis iam plena ab vberibus geni-  
 tricis tuæ. Nusquam minor error quæ  
 in vbere. Nusquam alimenta certio-  
 ra. Pascere anima mea tam diuite flu-  
 xu, purpureoque plena lacte gaude &  
 exulta, non iam dupondio, sed O-  
 ceano satur. Verum neque hic inter  
 peritura lilia, sed inter æternaturæ v-  
 bera commoraberis, exsatiata ab v-  
 beribus lateris dilecti tui. A quibus  
 nulla te tempestas, vis inferorum  
 nulla, quocumque ferro aut dextera  
 reuellat, præmiaque nulla quocum-  
 que sponsore oblata; minæ nullæ  
 quocumque carnifice intentatæ re-  
 trahent. Hic requies tua magna ni-  
 mis, vt ingenti iubilo æternum canas.

*Dilectus*

*Dilectus meus in ihi, & ego illi inter vbera  
commorabitur.*

Felix commoratio pendentis in-  
ter vbera purpureo lacte plena. è q-  
bus sugat hauriatque quidquid ma-  
gnum, quidquid optandũ: quidquid  
deliciarum gaudiorumq; in omnem  
eternitatem voueri aut sperari, quid-  
quid largiri cælum potest. fiat. & iam  
in solidum renuntio gaudiis, cæloq;.  
Nam quod cælum dilecti mei ma-  
num, pedum, lateris vberibus, aut  
excogitari nobilius, aut desiderari  
possit maius, in quibus eternũ pas-  
car amoris mei nectareis fontibus  
vndiq; circumstagnantibus? nescit  
amor parcere, si amor est. Quin &  
prodig<sup>9</sup> omnis amor est, si amor est;  
nec finem statuit, donec se totum  
transfuderit in amatum. Concedat  
hoc mihi amor meus, totusq; felici  
commigratione transeat à purpureis  
hisce vberibus suis in amantem hanc  
animam, æterna hac migratione &  
commoratione beatam. CAP.

## CAPVT XIII.

*Votum patiendi cum dilecto.*

**V**BIES dilecte mi? non inter amātes bonorum malorumq; communicatio quædam est? quid ergo solus pateris sine me? aut desperasti de amore meo? & excludor vinculis, flagris, corona spinea, clavis, cruce, lancea? quousque diffidis de amore meo? nam si non diffidis, cur non admittis socium sanguinei sudoris tui? cur non ponor in agonia tecum? cur inter suspiria hæc mea, non fluunt sudores tamquam riui, non salit sanguis tamquam fontes? non stagnant sudore & sanguine firmata balnea, tamquam lacus? cur non reserantur venæ meæ flumina deuomentes, quibus omni deciduo imbri fecundius tamquam Nilo amæ meæ hortus irroretur? cur sudorum sanguinumq; fluminibus non nato

nato tecum? cur sanguineo tecum  
imb e non perpluitur corporis mei  
terra? nam qui hic obices intercur-  
runt? peccata? si non sat lota sudori-  
bus anima, lauetur sanguine. Si ablu-  
tio criminibus minor est, natet san-  
guine, totoq; se iam sanguineo pro-  
luat flumine. Largire hoc tantum  
dilecte mi.

Non quero delicias aut epulonias  
mensas, non vina consulibus nume-  
rata, non purpuram libidine tin-  
ctam. sudore sanguineq; madentem  
quero. Liceat hunc tecum profun-  
dere, liceat nocentem hunc inno-  
cua tuo miscere. Si negas? mori sal-  
tem liceat, & inter spinas, flagra, cla-  
uos, lanceam, animam ponere indi-  
cem amoris mei, amoris tui. Si ab a-  
mante socia deposcerem gaudia, ne-  
garet amans? nunc vincula & spinas  
posco. Aut si parum est stringi loris,  
conterebrari spinis; en pedes, en  
manus. Confige clavis. Si nec sic ex-  
pleo

pleo amorem: en latus lancea referendum, adeoque corpus totum cruci commetiendum. Non quæro lauro aut coronari violis: spinis volo. Durum negare spinas. Si hedera, oleastro, palma, palmitē, aurové aut gēma redimiri peterem, num diffidere de amati benevolentia debebam? nunc cum spinis coronari deprecamur nec impetrem, quid dicam? felices spinæ dilecti vertice purpuratæ! dulces spinæ: non iam spinæ sed rosæ.

Ite delitiæ. Nullæ mihi certiores, castiores, dilecti mei spinis. Vos osculor, amplectorq; omni viola suaviores, tam nobili sanguine fœcundatas. Quas hinc rosas sperem? Sed neque hæ spinæ spinas, botros producant, quibus inebrietur dilectus meus. Etiam pendent cincinnati capitis illius musto pleni. Carpe anima mea. Bibe & exfatiare purpureo hoc musto, spinis tamquam torculari expresso. Et florent non iam vix tamquam

quam in semine, sed musteo purpu-  
 reoque deprimuntur onere carissi-  
 mi verticis tui palmites. Carpe & in-  
 ebriare. Nulla vitis tulit has vuas cæ-  
 lorum cellis reponendas. Nulla vi-  
 nea tulit hos fructus perditæ liberta-  
 tis pretium, æternæ gloriæ pignus.  
 Concede dilecte mi, ut & ego coro-  
 natus his spinis, vinea fiam, vuas ger-  
 minans sanguineo musto signandas,  
 quibus inebrieris delitiis affluens; &  
 bibas in iucunditate vinum quod ti-  
 bi fuderunt spinæ tuæ, sæcundæ ma-  
 tres, vberè vindemia, vinitore te in  
 omnem æternitatē victuræ. Verùm  
 non exfatior nudis spinis quacumq;  
 purpura vestitis: ita auarus omnis a-  
 mor est, perennemque sitim suam  
 inæstuans fatetur. Ardeo. Non ex-  
 tinguitur auida hæc sitis vna vinda-  
 mia, non expletur vno torculari. A-  
 lios vtres, vasa scrutatur alia. Etiam  
 inuenit sedula scrutatrix vasa alia in-  
 æstuantia vino optimo, omnium æ-

P

gritu-

gritudinum medicabulo, quale in  
illam diem nullæ terris cæloque vites  
tulerunt. At quis referabit claustra  
fitienti nouercali manu signata? fe-  
rei refera: ut clauis, quis vetet bibere?  
bibamus & inebriemur anima mea  
Amoris vino. Parum est; nisi iisdem  
clauis configar amato, nulla sitim le-  
uabunt vina. Neque nunc tam vina  
volo quàm clauos. Vos amo & colo.  
Tantum miseremini languenti, ad-  
eoq; & morienti animæ. viua? non  
vivo, nisi vestro robore confixus  
mato, manibusq; manus, pedibusq;  
nectatis pedes.

Eueniat hoc mihi beneficio ve-  
stro dilecti ante omnes clauis. Magni  
vobis debeo qui amorum referastis  
claustra, vt exsilirent fontes arte-  
num medici, qui languentem ani-  
mam & tantum non abituram pur-  
pureo suo reuocarent nectare, tot  
seculis negato. Maiora tamen vobis  
debeo, si inenodabili hanc an-  
ma



mam nexu confixeritis amato, vt  
 per pedes manusque illius, pedes  
 manusque meæ configantur cruci.  
 Ô sentiam! veniatque tot votis opta-  
 ta dies illa, qua indissolubili nexu  
 configar Amori. Non timeo duri-  
 tiam ferri aut chalybis. Molliores  
 mihi clavi omni spongia & pluma  
 sunt, si his adnectar tot modis ama-  
 to mihi amori meo cruci affixo. nam  
 quid extra hanc mihi profint clavi?  
 non benè vix præmuntur extra tor-  
 cularia. Vuarum mearum votiuum  
 torcular crux est, & hæc sola. In hoc  
 premi conterique cum dilecto meo,  
 beatum. Vt fluant vtrimque amica  
 vina, sudoribus, lachrymis, sanguine  
 elicita, diuite terris fœneratione, fe-  
 lici cælo reconditorio æternùm  
 reponenda.

## CAPVT XIV.

*Christi & peccatoris disparitas a  
moris vinculo sociata.*

**E**Xitium atque salus, tenebra, lux,  
noxq; di. s;g;

*Quàm sunt disparibus illaqueata iu-  
gis?*

*Tu saluare studes, ego perdere. dispare vo-  
to.*

*Tu mihi dux, at ego transfuga miles  
ero?*

*Tu prodesse, at obesse ego. tu scelus exhor-  
rescis,*

*Me iuuat immersum viuere crimini-  
bus.*

*Cùm tu de lachrymis, de sanguine balnea  
fundis;*

*De scelere ipse tibi balnea inundo meo.*

*Huc scelerum quisquis temulentus vinali-  
guris,*

*Pocula iam Christi de lachrymis bi-  
bito.*

Huc scelerum quicumq; tibi fabricas cata-  
ractam,

Hec maria ex Christi nata cruore bi-  
be.

Huc scelerum quicumq; faces medicat aq;  
Averno

Tela iacis, Christi parce cruci & la-  
teri.

Nam scelerum quodcumq; iacis, petis im-  
probe Christum,

Hoc caput atq; manus, hoc latus atque  
pedes.

Desine. sat sceleriq; datum, sat sanguinis  
haustum

Innocui. in te isthaec noxia tela cade t.

Quàm ludis in humanis Deus, si  
ludere est in tam seriis admirationē  
stuporemque excitantibus? quàm  
gradimur contrariis viis & votis, ego  
& amor meus? quātum ego præceps  
in interitum labor voluntaria iniu-  
ria, tantum ille me retrahit potenti  
dextera? quantum ego in seruitutem  
omnium seculorum infelicissimam

pronus agor, tantum ille me in liber-  
 tatem vindicat armata manu. Quo  
 magis vltioneis inuoluor tenebris,  
 hoc clarior sole depellit has noctes  
 Amor meus, scindens has inferorum  
 nubes, densasq; nebulas luminis sui  
 radiis dissipās. Et quo frequentiores  
 ille mihi auxiliatrices porrigit ma-  
 nus, hoc ego pro labor frequentior.  
 Matrem cogito, & labentem infan-  
 tiæ primæ sobolem cunis adhuc na-  
 tam vincit affectum matris, qui non  
 iam filio, sed hosti dexteram porri-  
 git; & toties porrigit, quoties la-  
 psus præsentiscit periculum. Cecidi,  
 & vulnere aliquo immani teneor:  
 medicam promittit manum. Re-  
 spuo? etiam lacrymas precibus mis-  
 cet. Obdurui? callum hunc, sudo-  
 rum lacrymarumq; suarum balneis  
 tentat, vt videat an tepenti hoc bal-  
 neo scabrities emollescat, quam sua-  
 ui deinde pœnitentiæ scalpello in-  
 solidum tollat. Perstat inter hæc bal-  
 nea

nea durities, & cor impœnitens, omni rupe durius, quàm vel frequentata stillicidia, vel guttæ leniant, ac nec integra emolliant. Amoris mei balnea, oculorum illius fontibus nata, totoque desudata corpore. Vt durior iam sim ferro, quod mollescit. Autque fornacibus: at ego nullis Amoris mei flammis. Durior sim chalybe, cum solaribus incalescat radiis, ego nullis Amoris mei radiis, solaribus infinitum potentioribus. Constrictior sim frigidiorque omni glacie, soluitur hæc ignibus, cælique teporibus; ego nullis amoris mei ignibus, elementario infinitum validioribus, nulloque cælesti illius calore, aut liqueco aut solvor. Et pergit tamen Amor, ac quasi ab vltima desperatione consilium capit. non profuerunt monita, frustra iactatæ minæ cælorum, inferorum. Nequidquam exemplis omnium seculorum doctus, non veteribus, non nuperis. nec

toti lachrymarum sudorumque tor-  
 rentes aut expugnare duritiem, aut-  
 eluere valuerunt fordes, decurrit ad  
 remediorum vltimum, vt, quod non  
 potuerunt oculi, perfringant venæ.  
 Totis proinde ostiis, qua data via,  
 sanguinea prouult flumina. Ita non  
 satis fuit amori sudasse sanguinem,  
 profundere lubuit, vt maria stare  
 crederem. Pedes manus, caput, latus  
 sanguinea deuomunt flumina: vt non  
 mireris tot fluminibus enatum ma-  
 re magnum, cui tamquam certior  
 balneo innatet peccatrix ac præua-  
 ricatrix hæc anima, hauriatque totis  
 faucibus amicum elementum, non  
 manu, aut pronam ore, superficie  
 libans, sed toto corpore vniuersum  
 elementum hauriens. Et hæc hostis  
 hostilia intentanti. Fluxerunt hæc ad  
 aduersantia, & tamquam ab Israël  
 ad Philisthæa agmina: quid fiet ad  
 mica, ad vnius animæ & oris? quò nõ  
 rapis amorem amor? quid nõ extor-  
 quer

que  
 reli  
 sau  
 ges  
 post  
 imm  
 sang  
 in S  
 corp  
 sent  
 ignib  
 ro,  
 cruce  
 Paul  
 cum  
 tur,  
 mini  
 variè  
 cla, D  
 sanna  
 liciq;  
 nubio  
 amou  
 à cæl  
 que

ques ab amore, qui nihil intactum relinquis, nec parcis animæ? mitius sæuis in Iobo, cuius post abactos greges, post filios vna ruina sepultos, post delatam malis vxorem, post immundam vlceris redundantiam, sanguini parcebat & animæ. Mitius in Stephano, cuius cum lapidatur corpus, animus in cælo est. Et quid sentiant sancti reliqui? quorum cum ignibus torretur cum Laurentio caro, cum distenditur cum Petro in cruce corpus, cum nudatur cum Paulo ceruix sub gladio, cum secatur cum Isaia, cum in neruo suspenditur, cum tedis ardentibus vritur, laminis candentibus stringitur; cum variè torquetur cū Catharina, Thecla, Domitilla, Agnete, Agatha, Susanna, Christina; mens in cælo est, felicis; & numquam dissociando conubio, inter carnificis manus, iuncta amoris suo est. At amor meus etiam à cælesti Patre derelinqui se queri-

*Matt.* tur, Deus meus, Deus meus, vt quid dereliquisti mei?

*7.*

Quid non potes amor? cum consueto reliquorum solatio destituit amantem, ne quid videretur deesse iustitiæ diuinæ; neue hæc prætexeret leuamenta dolorum, & è consolatione pœnarum mitigationem: neue quidquam è summo illo amore derelisse solatorum magnitudo videretur: simul etiam vt redamantem excitaret in sequelam, in amorem non parem, quantum tamen humana emulari & assequi diuina possunt. ô Amor! & audeo dicere, extra omnem amoris lineam amare, qui amat. Quid frustraris amantem? amor inuitas in sequelam. Quis assequatur tam prodigè amantem? sequatur & frustra sequatur, cum assequi negatum. Sequatur tamen, licet in medio cursu ponenda hæc vita. Satis enim erit voluisse. Reliqua cōcedet amor. Quamquam & voluisse ab amore fieri

fieri



sine quo nec velim quidem nec velle  
 possum. Semper ergo disparitas in a-  
 more? nihil diffiteor vincor. Nec at-  
 tingere aut assequi currentē possum.  
 Insequar tamen. Quis scit an in me-  
 dio cursu destitutum anima, non  
 soletur Amor? vt vel vltimum spiri-  
 tum colligat, sinuque recondat suo.  
 Quod si fecerit, nā ego beatus, cum  
 discrimine omni sublato iungar A-  
 mori, vniuersumq; spiritum meum  
 imbiberit Amor meus, beataque  
 transmutatione in suum transfor-  
 mauerit, mortalem in immortalem,  
 humanum in diuinum. Quod vt  
 fiat, tolle Amor meus impedimenta  
 amoris. Magnum enim chaos inter-  
 me & te, vt nec suspirare quidem pos-  
 sim ad te ingenti criminum mole  
 oppressus. Pilæ hic sunt Pyrenæi sal-  
 tus; paleæ Alpes vento raptæ; plu-  
 ma leuiores Apennini, & quicum-  
 que supra quod pluitur & ningi-  
 tur verticem tollunt montes, si sce-  
 lerum.

## 348 CAROLI SCRIBANI

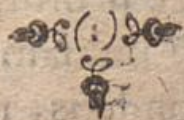
lerum meorum super positam huic  
 animę molem circumspicet. à qua  
 quis me liberabit, aut eximet, nisi tu  
 solus amor meus? exime meus amor  
 si amor es. Nam quò mihi sudores &  
 lacrymæ, quò purpura natantia bal-  
 nea, nisi sub ingenti hoc pondere fa-  
 tiscientem animam, reddas sibi, red-  
 das tibi? ita fiat amor meus. Aut si  
 hoc negatum amanti, da saltem ut in  
 mediis mœroribus colliquescat hæc  
 amans anima, fouluaturque in ami-  
 cum sibi elementum, in torrentem  
 sudoribus natum, in flumen lachry-  
 mis delapsum, in mare sanguine  
 progenitum. Ut cum nihil habeam  
 aliud, nec amorem possim; dolo-  
 rem saltem amoris ante ambulum,  
 testesque optati amoris mei, sudo-  
 rem, lachrymas, sanguinem pro-  
 pinem Amori, qui debeam amo-  
 rem.

Fluite meæ lachrymæ amoris in-  
 dices, proflue meus sanguis, vltimū  
 amoris

amoris mei symbolum, vt iungaris  
 amori, & æternum indiuiduo nexu  
 iungaris Amori. Laxate finis oculi  
 mei, pandite ostia venæ meæ. Quid  
 auaro ô nimum vtero celatis par-  
 tu.n? fundite profuturam cælo so-  
 bolem, vt nihil iam imprudenter  
 prouidi recondatis, nihil seponatis  
 in ætatem. Amori recludantur o-  
 stia, referentur claustra. Vt cum a-  
 liud non possim, sentiat me dare  
 quod possum. Alibi parcite. Omnis  
 hic parcimonia noxia est. Prodigite  
 caræ mihi matres, sudorum, lachry-  
 marum, sanguinis, quidquid vobis  
 concessum cælo, quidquid adnatum  
 terris. Riui isti, flumina recondent  
 cælo; fontes isti, maria recludent  
 astris. Nemo vos seducat, nec inani-  
 bus circumueniat verbis. Fœnera-  
 tio omnis hæc largitio est, centupla  
 fœneratione cælo reddenda. Nec  
 seculum hic intercurrit. Pauci anni,  
 menses, hebdomadæ, dies, fors &  
 horæ

350 CAROLI SCRIBANI

Horæ non multæ. Aude anime & te  
totum Amori dica sacraque, ut æ-  
ternùm illò fruaris, & ille non disse-  
ciando æternùm nexu se iun-  
gat tibi.



Amo

R



dem

non